

Arbeidsbok 2/A2

Migranorsk 2

FASIT

Arbeidsbok 2/A2

FASIT

Innhold

Kapittel: På kjøpesenteret	2
Matbutikken	2
Hvor er posten?	3
Nye klær	5
Nye fotballsko	7
Samir kjøper gave	10
Kapittel: Fritid	11
På biblioteket	11
Kontaktannonse	13
Ei dame på motorsykkel	15
Kapittel: Utdanning	17
Nita på norskkurs/Skole i Norge	17
Melde flytting til Norge	18
Kapittel: Helse og kropp	18
På legevakta – resepsjonen/behandlingsrommet	18
Hos skoletannlegen	22
På sykehuset	23
Kapittel: Naboer	26
Ole Kristian klager på bråk	26
En fin hund/Frikk er borte	27
Ole Kristian inviterer Nita inn	30
Tyven/Hjemmeulykke	31
Kapittel: Familie og venner	34
Hjemmeulykke	34
Bursdagen	35
Karin besøker mor	36
Karin og Elise handler	38
Karin og Elise på kafé	39
Gunnar og Grete diskuterer framtiden	40

Kapittel: På kjøpesenteret

Matbutikken side 1

4. Ordstilling. Gruppearbeid. Skriv ordene i riktig rekkefølge:

1. Først hilser de på hverandre.
2. Så presenterer de seg for hverandre.
3. De tar hverandre i handa.
4. Unnskyld meg et lite øyeblikk.
5. I tillegg til matvarer selger vi også aviser.
6. Vi har et stort utvalg av grønnsaker.
7. Vi får stadig flere faste kunder.
8. Hva selger dere mest av i butikken?
9. Du skal ikke spise av varene!
10. Kan du holde opp ei pølse?

9. Mye eller mange:

c) Sett inn *mye, mange* eller *veldig*:

Det veldig fint vær i dag. Men i natt kom det mye snø. Forrige uke regnet det i mange dager etter hverandre.

I går var jeg veldig syk. Jeg hadde veldig vondt i halsen. Jeg drakk mye appelsinjus og tok mange vitamintabletter.

10. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Karin og Samir er ute på oppdrag. De skal lage en reportasje om nærbutikken for avisen. Karin skal intervjue butikksjefen og Samir skal fotografere. Sønnen til butikksjefen, Roger, jobber også i butikken. Sjefen skjenner på ham fordi han spiser av osten. Karin og Samir går inn i butikken og hilser på sjefen. De tar ham i hånden og presenterer seg. De sier navnet sitt, og forteller hvor de kommer fra og hvorfor de kommer til butikken. Sjefen smiler. Han synes det er veldig hyggelig. – *Litt oppmerksomhet i lokalavisen er nettopp det vi trenger*, sier han.

Så stiller Karin spørsmål til sjefen, og sjefen svarer på spørsmålene hennes. Han forteller hva de selger i butikken. – *Vi har et stort utvalg av pølser og kjøttprodukter*, sier han og smiler. Plutselig ser han bort på Roger. – *Unnskyld meg et øyeblikk*, sier han og går bort til ham. – *Du skal ikke spise av varene, har jeg sagt!* roper han sint. Roger svarer ikke. Han går bare vekk.

Karin spør hva de selger mest av i butikken, og om de har mange faste kunder. – *I tillegg til kaffe og ost selger vi mye grønnsaker*, svarer sjefen. *Og vi får stadig flere faste kunder*, forteller han og smiler.

Nå ser han at Roger spiser av varene igjen. – *Et lite øyeblikk*, sier han. Nå er han rasende. Han går bort til Roger. – *Roger! Ut!* sier han og peker mot døra. – *Slapp av da, fatteren*, sier Roger rolig. *Jeg jobber her jo.* – *Ut, sa jeg!* Sjefen dytter Roger ut. Til slutt vil Samir ha et bilde. Butikksjefen må holde opp ei pølse og en ost og smile. – *Ta et skritt bakover*, sier Samir. Og sjefen gjør som Samir sier. Han smiler og tar et skritt bakover. Hva skjer?

11. Ord og uttrykk. Sett inn riktig ord. Du kan bruke det samme ordet bare én gang. Noen ganger må du bøye ordet:

1. Paul får telefon fra England. Farmora hans er død. Han begynner å gråte.
2. Chris trenger en bekreftelse fra skolen. Læreren sier at han kan ordne det.
3. Skobutikken på Oslo City har mange forskjellige typer sko. De har et stort utvalg av sko.
4. Sønnen til Ola er ikke snill. Faren hans skjenner på ham.
5. I underetasjen på skolen ligger registreringen. I tillegg til registreringen er det kantine der.
6. "Jeg er snart ferdig. Kan du vente et øyeblikk?"
7. Det er en utstilling med mange fine fotografier på et galleri i sentrum.
8. Sønnen min trenger mye oppmerksomhet. Han maser hele tiden.
9. El-kjøp selger mange forskjellige produkter, for eksempel vaskemaskiner, kjøleskap, TV-er og radioer.
10. Per er veldig sliten- Han har jobbet mye denne måneden. Nå trenger han å slappe av.

Hvor er posten? side 15

3. Spørreordet hvilken. Gruppearbeid.

a) Sett inn riktig form av spørreordet:

Hvilket språk snakker du? Hvilket land bor du i? Hvilken nasjonalitet har du? Hvilken adresse har du? Hvilke buss skal vi ta til byen? Hvilket hus bor de i? Hvilke farger liker du best på skjorter?

5. Unnskyld, kan du si meg veien til...?

f) Skriftlig gruppearbeid. Fyll inn passende ord:

Jeg følger først Jernbanegata fra Jernbanetorget. Jeg går rett fram, og krysser både Storgata og Parkgata. Nå har jeg busstasjonen til venstre og parken til høyre. Jeg slapper av litt i parken. Så krysser jeg Parkgata og følger Bankgata sørover. Jeg følger Bankgata til jeg kommer til Torggata. Der tar jeg til venstre og går til frisøren. Rett overfor torget ligger fargehandelen. Der handler jeg maling og pensler. Fra fargehandelen følger jeg Torggata igjen og følger den rett fram til jeg er tilbake på Jernbanetorget. Der tar jeg en kopp kaffe på kafeen.

6. Ordstilling. Gruppearbeid. Skriv ordene i riktig rekkefølge:

1. Kan du si meg veien til postkontoret?
2. Til slutt spør han ei dame om hjelp.
3. Hun forklarer ham veien til postkontret.
4. Jeg har ikke på meg høreapparatet.
5. Han hører ikke hva hun sier.
6. Kan du fortelle meg hvor stasjonen er?
7. Vet du hvor tinghuset ligger?

8. Parken ligger rett overfor postkontoret.
9. Parken ligger mellom hotellet og busstasjonen.
10. Kinoen ligger til venstre for apoteket.
11. Til slutt finner han posten.

9. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Ole Kristian er litt forvirret i dag. Han går rundt på kjøpesenteret og leter etter postkontoret. Det var postkontor på kjøpesenteret før, men nå kan han ikke finne det. Han tar opp et lommeørkle og pusser nesa mens han tenker. Han skjønner ikke hvor postkontoret kan være. Til slutt må han stoppe ei dame og spørre henne om hjelp.

-Unnskyld, kan De si meg veien til postkontoret?

-Det er ikke noe postkontor her lenger, sier dama.

-Hva behager? De skjønner – jeg hører litt dårlig. Ole Kristian har nedsatt hørsel, og nå hører han ikke hva dama sier.

-Å ja, sier hun. Så gjentar hun at det ikke er noe postkontor der lenger. Nå snakker hun høyt og tydelig. Hun roper nesten.

Ole Kristian må bruke høreapparat fordi han hører dårlig. Men i dag har han ikke høreapparatet på seg.

-Jeg beklager, sier han.

Men dama bare ler og viser ham hvilken vej han skal gå.

-Hvis du går ut gjennom døra der borte, så finner du det, sier hun og peker på døra. –Eller vil du kanskje at jeg skal følge deg? spør hun.

-Nei, takk, det er ikke nødvendig, sier Ole Kristian og går.

-Ha det bra, sier dama. Hun står og ser litt etter ham og smiler.

Så går Ole Kristian ut gjennom døra og finner postkontoret til slutt.

-Ja, endelig! Her er posten, sier han og går inn på postkontoret.

10. Ord og uttrykk. Sett inn riktig ord. Du kan bruke det samme ordet bare én gang. Noen ganger må du bøye ordet:

1. Tone prøver å forklare meg hvor sosialkontoret ligger. Hun sier at det ligger til venstre for banken i sentrum.
2. Hans må pusse opp leiligheten sin. Den er så stygg. Det er helt nødvendig å male stua og kjøkkenet.
3. Anna skulle sende ei pakke til USA i går. Hun gikk på postkontoret i sentrum og sendte pakka.
4. Forrige fredag glemte jeg mobilen min på jobben. Jeg fant den på toalettet dagen etter. Da ble jeg glad, kan du tro.
5. Jan gikk ofte på kjøpesenteret for å handle før. Han traff også venner der.
6. Det er mye bråk i leiligheten over oss. Vi hører at de spiller høy musikk og danser. Noen ganger krangler de.
7. Hassan forsto ikke hva læreren sa. Læreren måtte gjenta det to ganger.
8. Sønnen min var syk i går. Jeg fulgte ham til legen. Han er bare 10 år gammel, så han trengte hjelp.
9. Tom må til en ørespesialist og sjekke ørene sine. Han begynner å høre dårlig. Derfor trenger han kanskje et høreapparat.
10. Jeg har ikke funnet lommeboka mi. I går var jeg på kjøpesenteret og lette etter den. Det tok en time, uten resultat. Nå er jeg lei meg.

3. Pekeord

b) Sett inn riktig form: den-det-de-denne-dette-disse:

1. Vil du prøve denne jakka eller den som henger der borte?
2. Hvilket slips liker du best? Det der borte, eller dette her?
3. Liker du de skoene der borte i vinduet best? Jeg liker best disse som jeg har på meg.
4. Vil du gå inn i denne butikken eller den rett over gata?
5. Skal du kjøpe disse hanskene? Jeg synes du heller skal kjøpe de som ligger der borte i tilbudskurven. De er på tilbud.
6. Er det dette skjerfet som er på tilbud? Nei, det er det der borte.
7. –Jeg vil gjerne bytte disse skoene her. Jeg kjøpte dem for to dager siden, og nå er skinnnet revnet. –Ja vel. Vi har dessverre fått mange klager på denne skotypen. Ønsker du pengene tilbake eller nye sko? Jeg kan anbefale de skoene som står i hylla der borte. Det er garantert et godt kjøp.
8. –Unnskyld, er denne stolen ledig? –Nei, dessverre, mannen min kommer snart. Men jeg tror at de stolene der borte ved baren er ledige.
9. –Hva skal vi bestille? –Ser du den dama der borte ved vinduet? Jeg synes at det smørbrødet hun spiser, ser veldig godt ut.
-OK. Da bestiller jeg to smørbrød og to kaffe.
-Skal vi ikke ta to kakestykker også?
-Gjerne for meg. Men det blir dyrt!

5. Ordstilling. Gruppearbeid. Skriv ordene i riktig rekkefølge:

1. Hva kan jeg hjelpe deg med?
2. Kan jeg hjelpe deg med noe?
3. Hva med ei stripe skjorte?
4. Hvilken farge vil du ha?
5. Hvilken størrelse bruker du?
6. Har du lyst til å prøve den?
7. Kan du si meg hvor prøverommet er?
8. Det er der borte til venstre.
9. Hvordan passer den?
10. Den er litt for stor.
11. Han går ut uten lommeboka.
12. Lommeboka ligger igjen på disken.

7. Eiendomsord. Gruppearbeid. Sett inn passende eiendomsord:

Kristine snakker til Stian:

Denne koppen er min. Men glasset er ditt. Kan du ta bladene våre og legge inn i skapet vårt? Jeg legger vottene mine og lua mi i kommoden vår. Skjørtet mitt og buksa mi henger jeg i skapet vårt. Dette skjerfet er ikke mitt. Det er ditt, så det får du ta. Sokkene er også dine.

Karin snakker til barna:

Hvordan går det barn? Hvordan ser rommet deres ut nå? Det skal ikke ligge noe igjen på bordet deres når dere er ferdige.

Stian snakker til Karin:

Nei da. Vi har lagt bladene våre inn i skapet vårt. Men jeg vil ikke rydde Kristines ting. Denne koppen er hennes. Den vil jeg ikke ta. Veska er også hennes. Jeg tar de tingene som er mine. Nøkkelen min og kniven min legger jeg i hylla mi.

Karin snakker til Torbjørn:

Barnas rom var forferdelig rotete, så jeg sa de måtte rydde. Bladene deres lå utover hele bordet. Bøkene til Stian også. Og kniven hans og nøklene hans kan ikke ligge på bordet. Og Kristine er ikke bedre. Pennalet hennes og blyantene ligger alltid framme. Men nå tror jeg at det blir orden i sakene.

12. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Ole Kristian trenger nye klær. Han går inn på Dressmann og ser på skjorter. Dressmann er en klesbutikk som selger herreklær.

-Hva kan jeg hjelpe deg med? spør ekspeditøren. Ole Kristian sier at han gjærne vil kjøpe ei ny skjorte. -Hva med denne? spør ekspeditøren og holder opp ei skjorte. Den er hvit med lilla striper. Ole Kristian bare fnyser. Ei sånn skjorte vil han ikke ha.

-Hvilken farge vil du ha? spør hun. -Hva med rød, gul eller blå?

-Hvit! sier Ole Kristian irritert.

Så spør hun hvilken størrelse han braker. -Large. Det burde være lett å se! sier Ole Kristian. Han blir irritert fordi hun ikke ser at han trenger large. Ole Kristian er en ganske stor mann, så medium er for liten størrelse for ham. Han må ha skjorte i størrelse large.

-Her er ei hvit skjorte i størrelse large, sier ekspeditøren og tar fram ei skjorte.

Ole Kristian vil gjerne prøve skjorta, så han spør hvor prøverommet er.

-Der! Det burde være lett å se, sier ekspeditøren og peker. Hun er litt frekk.

Hun står utenfor og tygger tyggegummi og venter mens Ole Kristian tar på seg skjorta. Den ser passe ut. Den er ikke for stor.

-Passer den? spør ekspeditøren.

-Ja, takk. Jeg tar den. Han er fornøyd med skjorta.

Han går for å ta den av seg igjen, men går til feil prøverom. Det står ei dame der. Ole Kristian blir forskrekket. Han snur seg og ser på ekspeditøren.

-Der er ditt prøverom, sier hun og peker. Hun må le, for hun synes det er litt komisk. Ole Kristian går fort inn i prøverommet. Nå er han flau.

Så går han til kassa for å betale. Han tar opp lommeboka, betaler, legger lommeboka på disken, tar posen med skjorta, sier "ha det" og går. Har han glemt noe?

13. Ord og uttrykk. Sett inn riktig ord. Du kan bruke det samme ordet bare én gang. Noen ganger må du bøye ordet:

1. Vi hadde mye grammatikk på skolen i går. Eva og jeg liker ikke grammatikk, så vi kjedet oss.
2. Ekspeditøren har mye å gjøre i dag. Det er salg, og alle klærne skal selges med 50 % rabatt.
3. Christian og Nora var på kjøpesenteret for å handle. Christian så en fin shorts på stativet til venstre i butikken.
4. Anne skulle ringe meg i går, men hun glemte det. Derfor måtte jeg ringe til henne.
5. Petter prøvde ei bukse. Buksa passet ikke. Det var feil størrelse.
6. Det er salg på Cubus, og Liv kjøper to skjørt til seg selv, et langt og et kort.
7. Det er kaldt ute. Jeg fryser på hendene. Derfor kjøper jeg et par hansker.
8. Kan du forklare meg veien til skobutikken?
9. Martin kolliderte med sjefen sin i kontordøra. Sjefen hadde full kaffekopp i handa. Martin var ny på jobben, og han kjente ikke sjefen så godt. Derfor synes han at det var flaut.
10. Vi lo mye på jobben i går fordi det var så mange komiske situasjoner.
11. Alex hjalp meg mye med matematikkleksene de siste dagene. Det er bra, for jeg har problemer med matematikk.

Nye fotballske

side 41

4. Synonymer. Gruppeøvelse. Finn ordene/setningene som betyr omtrent det samme:

Ikke tenk mer på deg. Svaret er nei.	<u>Glem det!</u>
XS, S, M, L, XL er forskjellige	<u>størrelser</u> .
- veldig god -	<u>skikkelig bra</u> .
Jeg skal ordne det.	<u>Jeg tar meg av det</u> .
Det ser morsomt ut.	<u>Det ser komisk ut</u> .
Du behøver ikke <i>gå</i> opp en <u>rulletrapp</u> . Du kan bare <i>stå</i> .	
Du må ikke.	<u>Det er ikke nødvendig</u> .
Nike er et merke. Nike Total 90 III TF JR er en <u>modell</u> av Nike joggesko.	
Du tenker bare på å spare penger.	Du er <u>gjerrig</u> .
- å legge bort og kanskje glemme noe -	<u>å legge fra seg noe</u>
- til slutt -	<u>endelig</u>
- flere og flere -	<u>stadig flere</u>
Det er billig.	Det er en <u>snill pris</u> .
- ikke glemme -	<u>huske</u>
- nyhetsartikkel -	<u>reportasje</u>
Da kjøper vi skoene da.	<u>Da tar vi dem da</u> .

De stiller ham spørsmål.	<u>De intervjuer ham.</u>
- nedsatt pris på en vare -	<u>et tilbud</u>
Adidas er et bra merke. Varene fra Adidas er alltid av høy kvalitet.	Han er litt <u>frekk</u> .
Stian er litt uhøflig.	<u>greit</u>
OK	<u>ekspeditør</u>
- butikkmedarbeider -	

5. Synes og tror. Sett inn riktig verb i lukene:

1. Synnøve tror at Nita er den nye renholderen.
2. Karin synes at joggeskoene er altfor dyre.
3. Nita synes at Karin og Torbjørn er hyggelige.
4. Ole Kristian tror ikke at Nita kan lage mat.
5. Nita synes at den brune skinnstolen er fin.
6. Nita tror at hun skal male leiligheten sin alene. Men da sier Karin at de skal ha dugnad.
7. Ole Kristian synes at de bråker for mye når de har dugnad hos Nita.
8. Samir tror at Gunnar liker bildene av Nita, men han blir veldig sint.
9. Reidar tror at Gunnar ønsker å lage mer nettavis, men Gunnar vil ikke det.
10. Nita tror at hun har ødelagt datamaskinen til Karin, og hun løper ut.
11. Reidar synes at Gunnar maser når han roper på kaffe, sukker og kjeks.
12. Karin tror at Gunnar har fått et hjerteinfarkt.
13. Ekspeditøren synes at det er hyggelig å få litt oppmerksomhet i lokalavisa.
14. Roger, sønnen til sjefen i Menybutikken, synes ost er veldig godt.
15. Ole Kristian synes det er vanskelig å finne postkontoret.

7. Ordstilling. Gruppearbeid. Skriv ordene i riktig rekkefølge:

1. Sønnen min trenger et par nye fotballsko.
2. Dette er en veldig god modell.
3. De er av skikkelig bra kvalitet.
4. Akkurat nå er de på tilbud.
5. Han prøver et par fotballsko i størrelse 39.
6. Hva er prisen på disse skoene?
7. Hvor mye koster paret der borte?
8. Ikke vær så gjerrig mamma!
9. Da tar vi dette paret.
10. Han har lyst på et par joggesko også.
11. Stian er med i et fotballag.
12. Laget hans trener en gang i uka.

9. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Stian er sønnen til Karin. Han liker å spille fotball. Nå er Karin og Stian i sportsbutikken fordi Stian trenger et par nye fotballsko. Stian synes det er mye spennende å se på i butikken. Han må prøve å trikse litt med en ball.

-Hva kan jeg hjelpe dere med? spør ekspeditøren.

-Sønnen min trenger et par nye fotballsko, sier Karin.

Ekspeditøren spør hvilken størrelse han bruker.

-39, tror jeg, sier Stian. Han er ikke helt sikker. Men Karin nikker. Hun vet at han bruker 39. Ekspeditøren henter et par sko i størrelse 39.

-Da har vi disse, sier han. Det er en veldig god modell. Skikkelig bra kvalitet!
Og så er de på tilbud – fem hundre og nittini.

Karin vil at Stian skal prøve dem, for å se om de passer. Ekspeditøren hjelper Stian med å ta på skoene.

Nå ringer mobiltelefonen til Karin. Hun må gå litt til side og snakke med Gunnar.

-Hvordan passer skoene? spør hun etterpå. Stian er fornøyd.

-De passer bra, sier han.

-Men da tar vi dem da, greit?

-Greit. Kan jeg få joggesko også? Stian ser på mamma og holder opp et par joggesko. Karin sukker og spør ekspeditøren hvor mye de koster.

-Elleve nittini. Det er en snill pris, sier han.

-Glem det! sier Karin til Stian. Hun synes det er altfor dyrt. Ett tusen ett hundre og nittini kroner er mye for et par sko.

Men det synes ikke Stian.

-Mamma, ikke vær så gjerrig! sier han. Karin blir litt forbauset og sint. Hun liker ikke at Stian snakker så frekt. Hun sier ikke noe, men hun ser strengt på ham.

10. Ord og uttrykk. Sett inn riktig ord. Du kan bruke det samme ordet bare én gang. Noen ganger må du bøye ordet:

1. Elevene bråker hele tiden. Læreren er sint. Han synes at de oppfører seg dårlig.
2. Peter har kjøpt et par nye bukser i klesbutikken ved siden av apoteket.
3. Tom er veldig interessert i fotball, tennis og slalåm. Derfor vil han gjerne jobbe i en sportsbutikk i sommerferien.
4. Pappa har kjøpt seg bil. Det er en gammel fransk modell fra 1968. Han liker å reparere gamle biler.
5. Jeg har lett etter lua i mange dager. For en time siden fant jeg den i bilen.
6. Bestemor går alltid på salg. Hun har mange penger, men hun liker ikke å betale full pris. Mamma sier at hun er gjerrig.
7. Vera ser et pent skjørt til 800 kr. i butikken. Hun synes at der er for dyrt.
8. Ali skal kjøpe et hus til 5 millioner. Han er rik, så han har råd til det.
9. Ole trodde at klokka var 10, men han tok feil. Den var elleve.
10. Eva jobbet hardt i fjor. Hun prøvde å spare penger til en reise jorda rundt, men hun klarte ikke å spare nok penger.
11. Det er mange gode tilbud på dyre mobiltelefoner nå. Hvis du trenger en ny mobil, bør du kjøpe nå.
12. Adam tjener mye mindre enn Anna. Derfor kan han ikke bli med på den dyre ferien til Australia. Han synes det er trist.

5. Adverb. Prøv å sette disse ordene på passende sted:

<i>akkurat</i>	<i>lenger</i>	<i>dessuten</i>	<i>ennå</i>	<i>altfor</i>
----------------	---------------	-----------------	-------------	---------------

-Nei, du får ikke gå på kino i kveld. Du skal opp tidlig i morgen. Og dessuten er du altfor ung til å være ute så seint.

-Pappa da! Jeg er ikke barn lenger.

-Å jo da. Du er bare 14 år, så du er barn ennå.

-Jeg er jo ikke 14 år lenger. Jeg har akkurat fylt 15 jo.

-Å ja, det er sant. Men likevel er du bare et barn ennå.

-Pappa, det er dårlig gjort. Jeg synes du er altfor streng.

6. Ordstilling. Gruppearbeid. Skriv ordene i riktig rekkefølge:

1. Hvem skal du kjøpe halskjede til?
2. Si meg hva hun heter!
3. Hva synes du om det halskjedet?
4. Nå har hun det vanskelig.
5. Kusina tror at Samir er forelsket.
6. Hun synes ikke det er en god ide.
7. Du kjenner henne ikke godt nok ennå.
8. Dessuten er det altfor dyrt.
9. Nita har akkurat flyttet hit.
10. Hvilket råd gir kusina ham?
11. Du kan sikkert kjøpe noe til leiligheten.
12. Nita tror at de er kjærester.

10. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Samir er på kjøpesenteret fordi han vil kjøpe en gave til Nita. Han vet at hun har det vanskelig nå. Hun ble veldig lei seg da hun spølte kaffe på PC-en til Karin. Kusina til Samir er sammen med ham på kjøpesenteret. De går inn i en gullsmidforretning og ser på halskjeder.

-Hvem er det du skal kjøpe halskjede til? spør kusina. Si meg hvem hun er. Jeg er jo kusina di. Du kan fortelle det til meg.

Samir har ikke lyst til å fortelle hvem han skal kjøpe halskjede til. –Du kjenner henne ikke. Det er en fra jobben, sier han.

-Hvem da? spør kusina forbauset. Er det Karin? Æsj! Eller Reidar?

-Hun heter Nita, og kommer fra India. Hun har akkurat flyttet hit. Og nå skal hun bo her.

Kusina ler og erter Samir litt. –Er du forelsket? spør hun. Samir sier bare at Nita har det vanskelig, og at han vil hjelpe henne. Men kusina fortsetter å erte ham Hun stryker ham på armen, og de ler begge to.

Akkurat da kommer Nita forbi. Hun ser inn i butikken. Der ser hun Samir sammen med ei jente. De ser så glade ut. Hun vet ikke at jenta er kusina til Samir. Hun tror at de er kjærester. Hun blir forskrekket og veldig lei seg.

Samir har tenkt å kjøpe et halskjede i gull til Nita. –*Hva synes du om det halskjedet?* spør han.

Men kusina synes ikke det er en god idé å kjøpe halskjede. –*Det er altfor dyrt, sier hun. Og dessuten kjenner du henne ikke godt nok ennå. Hun har jo akkurat flyttet hit. Du må kjøpe noe annet.*

–*Hva da?* Han vil gjerne høre på råd fra kusine, for han synes det er vanskelig å vite hva han skal kjøpe. Og nå forstår han også at det ikke passer å kjøpe et halskjede til 700 kroner. Det er altfor dyrt.

Kusina har et annet forslag. Hun foreslår at han skal kjøpe noe til leiligheten. –*Hun har jo akkurat flyttet hit. Da trenger hun sikkert noe til leiligheten.* Samir nikker.

–*Jeg skal hjelpe deg,* sier hun og tar ham i armen. De går ut av butikken sammen. Nå skal de prøve å finne en ting til leiligheten.

11. Ord og uttrykk. Sett inn riktig ord. Du kan bruke det samme ordet bare én gang. Noen ganger må du bøye ordet:

1. Liv blir 15 år på torsdag. Hun håer at hun får mange fine presanger.
2. Eva er så forelsket. På skolen har hun problemer med å konsentrere seg. Hun sitter bare og drømmer og skriver et guttenavn i boka si hundre ganger.
3. Mamma ville ikke bli med på kino. Hun skulle noe annet.
4. Jeg trenger et råd. Jeg vet ikke om jeg skal studere på universitetet eller begynne å jobbe. Hva synes du?
5. Flybilletten til Paris koster 6000 kr. Per synes det var altfor dyrt.
6. Nina er veldig deprimert. Moren hennes døde for tre måneder siden, og hun savner henne hele tiden. Hun gråter mye når hun er alene.
7. Bestefar har fått en kjæreste. Mamma synes han er altfor gammel til det. Men bestefar sier at han har vært enkemann i 8 år. Han trives ikke alene.
8. Tante klemte meg da jeg møtte henne på Gardermoen forrige torsdag.
9. Jeg har lyst på et armbånd med små diamanter.
10. Halskjedet kostet akkurat 900 kroner.
11. Tom er så forbannet. Noen stjal lommeboka hans på bussen. Han hadde 2000 kroner i den.
12. Alice så en fransk film på kino. Hun syntes den var veldig romantisk.

Kapittel: Fritid

På biblioteket

side 65

2. Lag passende spørsmål (eksempel):

1. –Trenger du hjelp?
–Ja, jeg leter etter ei barnebok.

7. Reidar kommer hjem. Gruppearbeid. Sett inn *ligger, legger, sitter, setter*:

Når Reidar kommer hjem, har han med seg to poser, en fra biblioteket og en med varer fra matbutikken. Han tar gulrøtter opp av posen, vasker dem, og legger dem på

kjøkkenbenken. I en skuff nederst i kjøleskapet ligger det flere grønnsaker. Han tar det han trenger og legger det sammen med gulrøttene. Eggene og margarinene legger han inn i kjøleskapet. Melka setter han i kjøleskapdøra.

Nå skal han lage middag. Han henter noe kjøtt som ligger i kjøleskapet, skjærer det opp og legger det i gryta sammen med grønnsakene.

Etterpå tar han ut lydboka, videofilmen og boka. Han setter filmen i videospilleren. Han vil bare se begynnelsen av filmen. Lydboka setter han i bokhylla og boka legger han på bordet. Så setter han tallerken og glass på bordet i stua. Han øser opp mat og setter seg for å spise og se litt på Flåklypa Grand Prix. Filmen er veldig morsom. Han koser seg. Han ser hele filmen. Når filmen er slutt, sitter han og tenker litt. På bordet foran ham ligger boka han lånte. Han tar og blir litt i den. Så legger han den tilbake på bordet. Han føler seg litt ensom.

8. Preposisjoner i tidsuttrykk. Gruppearbeid. Sett inn *i, på, om, for...siden* **eller innen**:

-Lånetiden er fire uker. Det betyr at du kan ha boka i fire uker. Du lånte boka for to uker siden. Da må du levere den tilbake om to uker. Du må alltid huske å levere det du har lånt innen fristen.

-Ja, men jeg leverte boka tilbake for to dager siden. Den var så spennende at jeg leste den ferdig på én uke.

-Bøker kan du låne i fire uker, men videofilmer kan du ha i bare én uke. Hvis du lånte den filmen for fem dager siden, må du levere den om to dager.

-Ja da. Jeg vet at fristen er om to dager. Jeg husker alltid å levere innen fristen.

9. Ordstilling. Gruppearbeid. Skriv ordene i riktig rekkefølge:

1. Jeg vet ikke hvor barnebøkene er.
2. Dem har vi her!
3. Hun viser Reidar hvor barneavdelingen er.
4. Hva med ei lydbok med gamle eventyr?
5. Den blir han glad for!
6. Nå tenker jeg det holder.
7. Sønnen hans er åtte år gammel.
8. Han har en sønn på åtte år.
9. Jeg leste hele boka på to dager.
10. Husk å levere den tilbake innen fristen.
11. Jeg leverte den tilbake for ei uke siden.
12. Filmen må du levere tilbake om ei uke.

11. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Reidar har en sønn på åtte år. Nå vil han gjerne låne ei bok til ham på biblioteket. Han kjenner ikke biblioteket så godt, for han er ikke der så ofte. Han vet at han kan låne bøker på biblioteket, men han vet ikke at han kan låne lydbøker og filmer også. Han går rundt mellom hyllene og leter etter barnebøkene. Men han finner dem ikke. Bibliotekaren ser at han leter etter noe, og kommer og spør om han trenger hjelp.

-Jeg leter etter barnebøkene, sier Reidar.

-Ja, dem har vi her, sier bibliotekaren og viser Reidar hvor barneavdelingen er. Bibliotekaren kan også hjelpe Reidar med å finne ei bok som passer for en åtteåring. Hun går til ei hylle og tar ut ei bok. -Denne boka er veldig spennende, sier

hun. Og vi har filmer også. Dem har vi her. Hun viser Reidar hylla med videokassetter. Reidar blir veldig interessert. Han glemmer at det er sønnen han skal låne til. –Ja, den må jeg se! sier han ivrig når bibliotekaren foreslår Flåklypa Grand Prix. Men så husker han at han ikke skal låne til seg selv. –Ja, den blir han nok glad for, sier han da. Han står og ser på coveret og smiler fornøyd.

–Hva med ei lydbok? foreslår bibliotekaren.

–Ja, sier Reidar ivrig.

–Hva med ei lydbok med gamle eventyr? Bibliotekaren vet at alle barn liker å høre eventyr. Og Reidar vil gjerne ha lydboka med gamle eventyr. Men nå synes han det er nok. –Nå tror jeg det holder, sier han. Så går bibliotekaren til skranken for å registrere lånet. Reidar tar opp lånekortet sitt fra lommeboka, og gir det til bibliotekaren. –Her er lånekortet mitt, sier han. Bibliotekaren registrerer boka, lydboka og filmen på lånekortet. –Husk å levere tilbake innen fristen, sier hun. Lånetida for filmen er ei uke, for lydboka to uker og for boka fire uker. Det betyr at Reidar må komme tilbake om ei uke og levere tilbake filmen. Lydboka kan han ha i to uker. Boka kan han ha dobbelt så lenge. Men om fire uker må han levere den også. Det er gratis å låne på biblioteket. Det koster ingenting. Men hvis du glemmer å levere innen fristen, må du betale et gebyr. Bibliotekaren legger bøkene på disken, og Reidar takker for hjelpen. Men han snakker litt for høyt, så bibliotekaren må hysje på ham. Hun holder pekefingeren foran munnen. Det betyr at han må være stille. Reidar ler lit og roper: *Unnskyld!* Bibliotekaren rister på hodet.

12. Ord og uttrykk. Sett inn riktig ord. Du kan bruke det samme ordet bare én gang. Noen ganger må du bøyne ordet:

1. Eva kom for sent på møtet i går. Hun registrerte ikke at det startet klokka sju.
2. Biblioteket har lang åpningstid, fra klokka ni til klokka sju.
3. Barna mine elsker å høre på eventyr. Jeg må lese for dem hver kveld.
4. Tomas spiller høy musikk på rommet sitt. Mamma har vondt i hodet. Hun sier at han må vise hensyn og skru ned lyden.
5. Klokka er ni. Eva ligger allerede i senga og sover. Hun var på diskotek sammen med vennene sine i går.
6. Barna i første klasse bråkte hele tiden. Læreren hysjet på dem, men det hjalp ikke.
7. Du må sende søknad til universitetet innen fristen den 15/4.
8. Han glemte lånekortet sitt på skranken i biblioteket.
9. For å få plass på norskkurs, må du registrere deg.
10. Liv leste ei bok, men kjedet seg. Boka var ikke spennende.
11. Tor synes at det holder med 50 gjester når han og Anne skal gifte seg.

Kontaktannonse   side 77

2. Synonymer. Gruppeøvelse. Finn setninger som betyr omtrent det samme:

Jeg har det ikke bra her.
Han er mellom førti og femti år.
Den er ikke ferdigkjøpt.
Jeg har tenkt å gjøre det.

Jeg mistrives her.
Han er i førtiårene.
Den er hjemmelaget.
Jeg har lurt på å gjøre det.

Det er ikke dumt.	<u>Det er lurt.</u>
Jeg blir sulten når jeg ser på det.	<u>Det ser godt ut.</u>
Jeg synes ikke den er bra.	<u>Jeg er misfornøyd med den.</u>
Hun liker å gjøre husarbeid og å stelle hjemme.	<u>Hun er hjemmekjær.</u>
Jeg synes jobben er bra.	<u>Jeg er fornøyd med jobben.</u>
Jeg har det bra når jeg bor her.	<u>Jeg trives med å bo her.</u>
Han og kona gikk fra hverandre.	<u>Han er skilt.</u>
Først ville jeg, men nå vil jeg ikke likevel.	<u>Jeg har ombestemt meg.</u>
Jeg tuller ikke.	<u>Jeg snakker alvorlig.</u>
Jeg setter inn en annonse.	<u>Jeg søker etter noe.</u>
Det vil jeg gjerne ha.	<u>Det ønsker jeg meg.</u>
Nå er det nok.	<u>Nå holder det.</u>
Jeg vil ikke tenke på det samme hele tiden.	<u>Jeg trenger noe annet å tenke på.</u>

5. Ordstilling. Gruppeøvelse. Skriv ordene i riktig rekkefølge:

1. Det der ser godt ut!
2. Han er misfornøyd med maten sin.
3. Kan du ikke smøre maten din selv?
4. Jeg trives ikke med å bo alene.
5. Nå må du gi deg!
6. Er det dumt å sette inn en annonse?
7. Jeg har lurt på å sette inn en annonse.
8. Hva synes dere om en kontaktannonse?
9. De synes ikke det er dumt.
10. Synes dere det er lurt?
11. Jeg trenger noe annet å tenke på.
12. Han søker etter ei hjemmekjær kvinne.

9. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Det er lunsjpause på jobben. Reidar sitter og ser på når Nita og Karin åpner matpakkene sine.

-Å, det ser godt ut, Nita, sier han. Nita har kokt ris og salat i matboksen sin. Hun spiser maten sin med en gaffel. Reidar misunner henne den gode maten. Han synes ikke hans egen mat er noe bra. Han er misfornøyd med maten sin. -Jeg tror denne matpakka ble laget i går, sier han og trykker på brødsnivene for å vise at de er tørre og harde.

-Du kunne jo smøre din egen matpakke, Reidar, foreslår Karin. Nita og Karin spiser hjemmelaget mat, men Reidar kjøper ferdigsmurte brødsnivene på butikken. Reidar svarer ikke. Han ser litt trist ut. Han tenker på noe. -Jeg trenger en kvinne, jeg, sier han. Karin blir forbauset. -For å smøre mat til deg?! Nei, nå får du gi deg! Men Reidar tenker ikke på matpakka nå. Reidar har vært gift før, men nå er han skilt, og han bor alene. Men han liker ikke å bo alene. Han mistrives med å bo alene. -Jeg trives ikke alene, sier han. Han er ofte sammen med de to guttene sine, men han ønsker seg en kvinne i huset. Nita synes litt synd på ham, men Karin har lyst til å erte ham litt. -Å, ja vel, ja, sier hun. Er det sånn å forstå?

-Jeg har til og med lurt på å sette inn en kontaktannonse. Reidar er helt alvorlig nå. Karin og Nita ser på ham. -Er det dumt? spør han. Han er redd for at de skal le av ham. Men de rister på hodet. De synes det er en god idé.

-Nei, det er ikke dumt. Det er lurt! sier Karin.

Reidar blir veldig lettet. –Synes dere det er lurt? sier han og smiler.

-Ja, gjør det nå med én gang, før du ombestemmer deg! sier Karin.

Reidar går og setter seg ved PC-en med én gang. Han begynner å skrive en kontaktannonse. Han sier høyt hva han vil skrive:

-Ung mann, i førtiårene, med to kjekke gutter.....

Nita og Karin ser på hverandre og ler.

-...søker hjemmekjær kvinne, fortsetter Reidar.

Reidar er webansvarlig i avisen, så han har mye å gjøre. Han bruker mye tid på jobben. Derfor ønsker han seg en kvinne som liker å være hjemme og stille huset.

-Kan du gi meg noe annet enn jobben å tenke på? skriver han.

Karin himler med øynene. Hun har lyst til å erte Reidar litt mer. –Spør om kvinnen kan smøre mat til deg, foreslår hun. Eller om hun kan smøre deg inn på ryggen. Hun reiser seg, går bort til Reidar og snur ryggen til ham for å erte ham. Reidar tar en fluesmekker og slår Karin på rumpa. Karin ler.

10. Ord og uttrykk. Sett inn riktig ord. Du kan bruke det samme ordet bare én gang. Noen ganger må du bøye ordet.

1. Pappa liker best hjemmelaget pizza.
2. I lunsjpausen spiser han er salat i kantina på jobben.
3. Anders hadde lyst til å få seg en kjæreste. Han bestemte seg for å sette inn en kontaktannonse.
4. Vennene våre sitter og søker etter billige flybilletter på nettet.
5. Tante Eva er ei typisk karrierekvinne. Hun jobber mye overtid, og har ikke tid til å være sammen med familien sin.
6. Per lurer på om han skal begynne å studere på universitetet til høsten.
7. I går smurte pappa matpakka si selv. Mamma var ikke hjemme.
8. Jeg hadde tenkt å gå på kino i går, men jeg ombestemte meg fordi jeg var trøtt.
9. Kurset består av tre nivåer.
10. Hun er fornøyd med resultatet på testen.

Ei dame på motorsykel

side 91

4. Hvordan kommer du deg dit?

c) Bevegelsesverb

Kjøre – reise – sykle – gå – ta – ro – spasere – løpe – fly

Se på verbene i ruta over og sett inn riktig verb i setningene nedenfor. Husk riktig form:

1. Jeg kjør bil til jobben hver dag.
2. Jeg reiste med tog til Oslo i fjor.
3. Hun sykler med den røde sykkelen til skolen hver dag.
4. De bor utenfor byen. De reiser med buss til norskkurset.
5. Han skal reise til USA neste uke. Da skal han fly.
6. De har hytte ved sjøen. Der kan de ro til butikken.

7. For å komme til Newcastle fra Norge, kan man ta båt.
8. Hun kommer fra Frankrike. Hun reiser hjem to ganger i året.
9. Når sola skinner, er det mange mennesker som løper/spaserer/går i parken.
10. Kan du ta ferge til Danmark?
11. Hun liker best å spasere/gå gjennom parken til jobben.
12. Han tar buss til jobben.
13. Nita tok drosje til Iduns gate da hun kom dit første gang.
14. Barna liker å ta ferge til utlandet.

8. Ordstilling. Gruppearbeid. Skriv ordene i riktig rekkefølge:

1. Han tilbyr seg å hjelpe Synnøve.
2. Han får ikke start på motoren.
3. Etterpå fortsetter hun å mekke.
4. Nå er den i orden.
5. Reidar vil gjerne gå ut sammen med henne.
6. Kunne du tenke deg å spise middag med meg?
7. Skal vi ta en kopp te sammen?
8. Nei, jeg tror ikke det.
9. Hun takker nei til Reidars invitasjon.
10. Hun er ikke så interessert.
11. Blir du med meg på kantina?
12. Hvordan kommer hun seg på jobb?

9. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Utenfor kontoret til Byavisen står det ei dame og mekker på motorsykkelen sin. Kanskje motoren ikke vil starte. –*Har du problemer med motoren?* spør Reidar. Han kommer ut fra kontoret og nå vil han gjerne tilby seg å hjelpe.

–*Nei da*, sier damen og snur seg. Da ser han at det er Synnøve. Og Synnøve *har* ikke problemer. Hun har mekket på motorsykkelen sin mange ganger før, så hun vet hva hun skal gjøre for å få den i orden. Likevel tilbyr Reidar seg å hjelpe. Synnøve tror ikke at Reidar kan hjelpe henne, men hun lar ham få prøve. Han går ned på kne og mekker med bare hendene. Han trenger ikke noe verktøy. Synnøve tar på seg jakka mens hun venter.

–*Sånn!* sier Reidar. Nå tror jeg den skal gå. Han mener at motoren er i orden nå. Så prøver han å starte den opp, men det skjer ingenting. Motoren vil ikke starte. Synnøve står bare og ser på. Til slutt må han bare gi opp.

–*Fin motorsykkel*, sier han. Han vet ikke hva han skal gjøre.

–*Jeg syns det*, sier Synnøve. Hun har en gammeldags motorsykkel med sidevogn. Hun tar fram en skrutrekker og stiller litt på ei skrue. Så prøver hun å starte motoren igjen. Og hun får start med en gang. Hun setter seg på sykkelen og setter på seg hjelmen.

–*Du kan dette med motorsykler, du Synnøve*. Reidar er imponert. Han må rope, for motoren bråker så fælt.

–*Ble du forbauset?* ler Synnøve.

Reidar synes at Synnøve er ei flott dame. Han vil gjerne invitere henne ut. –*Du kunne ikke tenke deg å ta en kopp kaffe med meg?* spør han. Men Synnøve synes ikke det passer med kaffe nå. –*Nei, jeg tror ikke det*, sier hun og fester remmen på hjelmen under haka.

Da foreslår Reidar at de skal gå ut og spise sammen. –Skal vi spise middag sammen? spør han. Men Synnøve er ikke så interessert. Hun rister på hodet og takker nei til invitasjonen. Hun vil ikke gå ut med Reidar nå. Så setter hun på seg brillene og kjører av gårde. Reidar står igjen og ser etter henne. Han er litt skuffet.

10. Ord og uttrykk. Sett inn riktig ord. Du kan bruke det samme ordet bare én gang. Noen ganger må du bøye ordet:

1. Vivi vet ikke hvordan hun skal komme seg til Gardermoen til klokka fire om morgenen. Gunnar tilbyr seg å kjøre henne dit.
2. Teresa fikk ikke lov til å leke med nabobarna i går. Hun ble veldig skuffet og begynte å gråte.
3. Pappa prøvde å mekke bilen i går, men den ville ikke starte etterpå.
4. Peter har mange problemer med økonomien sin. Han er arbeidsledig, og leiligheten hans er dyr.
5. 17.mai sto kongefamilien på slottsbalkongen og vinket til alle.
6. Anna bruker alltid hjelme når hun sykler. Hun er redd for å falle og slå hodet sitt.
7. Ahmed er reparatør. Han jobber på et verksted nede i sentrum.
8. Mamma skal henge opp et skap på veggen. Hun trenger en skrutrekker.
9. Det koster mye å ta førerkort i Norge. Det er vanskelig også.
10. Bilmotoren virker ikke. Derfor har bilen stått i garasjen i tre dager.

Kapittel: Utdanning

Nita på norskkurs/Skole i Norge

side 103

1. Ord og uttrykk – Skole i Norge.

b) Gruppeøvelse. Sett inn ordene der de passer. Bøy ordene hvis det er nødvendig:

1. Jeg vil tenke selv og vurdere selv hva som er best for meg å gjøre. Jeg vil være selvstendig.
2. Elevene sitter ikke bare passive og hører på læreren. De er aktive.
3. Et prosjekt er en oppgave som en gruppe elever får, et problem som de skal finne svar på. Da må de selv bestemme hvordan de skal finne svarene, og hvor de skal hente informasjon fra.
4. Jeg passer selv på at jeg lærer det jeg skal. Jeg tar ansvar for min egen læring.
5. En kombinasjon av forskjellige arbeidsmåter i klassen kan ofte være bra. Noen ganger gruppearbeid, noen ganger parøvelser, noen ganger prosjekt eller lek, og noen ganger formidling fra læreren.
6. Alle som jobber som lærere må studere pedagogikk. Da lærer de hvordan de skal undervise.
7. I grunnskolen er det vanlig at elevene jobber med forskjellige temaer. Det kan for eksempel være "folkeeventyr", "vikingtida" eller "kosthold og helse".
8. Det er lærerens oppgave å hjelpe meg å lære, men jeg må selv ta ansvaret for min egen læring.

9. Noen ganger jobber elevene på egen hånd og finner ut ting selv. Da går læreren rundt og veileder.
10. I læreplanen kan læreren finne ut hva elevene skal lære i de forskjellige fagene.

Melde flytting til Norge side 107

1. Luketekst. Gruppearbeid eller på datarommet. Finn riktig ord:

Eline har søkt om oppholdstillatelse i Norge, og nå har hun fått det. For fem dager siden kom hun til Kristiansand. Der skal hun bo. Derfor må hun melde flytting. Regelen er at man må levere flyttemelding innen åtte dager. Det er første gang Eline melder flytting i Norge. Derfor må hun møte opp selv. Hun kan ikke bare sende flyttemelding i posten. Hun har tatt med seg passet sitt, for de trenger legitimasjon på folkeregisteret. Inne på kontoret er det mange som venter. Hun kan ikke bare gå direkte til skranken. Først må hun trekke kølapp, og så må hun vente til det er hennes tur. Hun henter et skjema og prøver å fylle det ut mens hun venter. På skjemaet er det noen ord hun ikke forstår, men hun får hjelp av damen bak skranken. Damen er veldig hyggelig. Hun forklarer hva de vanskelige ordene betyr. Resten av skjemaet kan Eline fylle ut på egen hånd. Til slutt skriver hun under på skjemaet og leverer det til damen. Benjamin har ikke flyttet til Kristiansand. Han har bodd der hele livet. Men nå vil han ikke bo sammen med familien lenger. Han vil bo for seg selv. Han har akkurat flyttet på hybel. Benjamin må også levere flyttemelding innen åtte dager.

Kapittel: Helse og kropp

På legevakta – resepsjonen/behandlingsrommet side 118

5. Ordstilling. Gruppearbeid. Skriv ordene i riktig rekkefølge:

1. I dag har det skjedd et uhell på fotballbanen.
2. Stian må støtte seg til Karin.
3. Karin holder ham under armen.
4. Sønnen min har skadet seg i ankelen.
5. Nå har han veldig vondt i beinet.
6. De snakker med en ansatt bak skranken.
7. Først må de sitte og vente på venteværelset.
8. De må vente til det er deres tur.
9. De trenger ikke trekke kølapp.
10. Kan dere fylle ut dette skjemaet så lenge?
11. Han er født tjuetredje i fjerde nittien.

7. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Karin tar Stian med til legevakta, for hun vil at en lege skal se på beinet hans. Det skjedde et uhell da han spilte fotball, og han skadet seg i beinet. Nå har han veldig vondt i ankelen. Han kan nesten ikke gå. Han halter, og han må støtte seg til Karin. Karin går ved siden av ham og holder ham under armen. Han har på seg fotballdrakt og fotballsko når han kommer til legevakta.

På legevakta snakker de med en ansatt bak skranken i resepsjonen. Karin forteller at det har skjedd et uhell på fotballkampen. –*Sønnen min har skadet seg. Jeg vil gjerne snakke med en lege*, sier hun. Hun er redd for at han har brukket ankelen.

Mannen i resepsjonen sier at de må vente litt, for det er mange foran dem i køen. De må vente til det er deres tur. –*Her er en kølapp*, sier han og gir dem en kølapp og et skjema. –*Og så kan dere fylle ut dette skjemaet så lenge*.

Karin takker for hjelpen. Så følger hun Stian til en ledig stol på venterommet. Stian tar seg til hodet når han setter seg. Karin setter seg i stolen ved siden av. –*Har du veldig vondt?* spør hun og rusker ham litt i håret. Hun synes litt synd på ham.

–*Nei*, sier Stian irritert. Men det er tydelig at han har det vondt. Karin tar opp en kulepenn fra veska si. Hun skal fylle ut skjemaet mens de venter.

–*Skal vi se*, sier hun og ser på skjemaet. Legevakta trenger noen personopplysninger om Stian. Hun må fylle ut navn, alder og fødselsdato. Stian heter Halvorsen til etternavn, han er tolv år gammel, og han er født tjuetredje i fjerde 1991. Hun smiler litt til Stian når hun skriver dette på skjemaet. Men Stian er ikke blid. Han er sur fordi han måtte gå fra kampen. –*Jeg vil ikke være her. Jeg vil tilbake til kampen*, sier han.

Nå blir Karin litt irritert. Stian er ikke bare sur og uhøflig. Han snakker også veldig dumt. Tror han at han kan spille fotball når han ikke kan gå på beinet? –*Skal du hinke omkring på fotball-banen, da liksom?* Spør hun oppgitt, og hun rister på hodet.

8. Ord og uttrykk. Sett inn riktig. Ord. Du kan bruke det samme ordet bare én gang. Noen ganger må du bøye ordet:

1. Jeg kolliderte med en bil i går og skadet meg i hodet.
2. På venterommet hos tannlegen er det mange ukeblader. Jeg pleier å lese litt i "Se og Hør" mens jeg venter på å komme inn til tannlegen.
3. Hun glemte å trekke en kølapp på apoteket. Derfor tok det lang tid å kjøpe medisinene.
4. Tomas kan ikke skrive på testen i morgen fordi han brakk høyrearmen sin i går.
5. Det er lang kø av syke mennesker på legevakta hver dag.
6. Vi satt i resepsjonen på hotellet og ventet på å få nøkler til rommet vårt.
7. Sønnen min har veldig vondt i beinet, så han hinker på ett bein.
8. Eva elsker fotball. I morgen er det kamp mellom Norge og Sverige. Hun gleder seg til det.
9. Pappa har problemer med å gå. Han må støtte seg til mamma når de drar til legen.
10. Hun fylte ut et skjema på biblioteket i går.

10. Adverb. Gruppearbeid. Sett inn riktig form av adjektivet til venstre:

Stian er frekk. Han snakker frekt.
Ankelen er stygg. Han slo seg stygt.

Karin snakker strengt til Stian. Hun er streng.
 Det var en fin sang. Kristine synger fint.
 Stian oppfører seg dumt. I dag er Stian dum.
 Legen snakker pent til Stian. Hun oppfører seg pent.
 Du er sein i dag. Du kommer for seint i dag.
 De spiller høy musikk. Vi må snakke høyt.
 Det lukter fælt. Lukten er fæl.
 Maten er dårlig. Ole Kristian hører dårlig.
 Stian er uhøflig. Han oppfører seg uhøflig.

12. Adjektivene *annen/annet/andre* og *egen/eget/egne*.

hankjønn	hunkjønn	intetkjønn	flertall
en <u>annen</u> gutt	ei <u>annen/anna</u> jente	et <u>annet</u> barn	<u>andre</u> jenter
en <u>egen</u> bil	ei <u>egen</u> bok	et <u>eget</u> hus	<u>egne</u> sko

Gruppearbeid.

a) Sett inn riktig form av *annen*:

Har du vondt noen andre steder? Har du vondt noe annet sted? Det er ingen andre mennesker i køen. Du kan ikke kjøpe det halskjedet. Du må kjøpe noe annet. De har mange andre ting på kjøpesenteret.
 Jeg kommer tilbake en annen dag.
 Jeg tro jeg vil ha en annen farge. Har dere andre farger?
 Reidar trenger noe annet å tenke på enn jobben.

b) Sett inn riktig form av *egen*:

Har du lånt boka? Nei, den er min egen.
 Jeg heter Ali Mohammed. Mohammed er faren min sitt navn, men Ali er mitt eget.
 Jeg liker best å sove i min egen seng. Det er lettest å snakke sitt eget morsmål.
 -Nå har jeg kjøpt min egen leilighet. Er det sant? Jeg må se den med mine egne øyne.
 -Og så har jeg åpnet egen bankkonto og fått mitt eget bankkort. Endelig har jeg fått jobb og tjener mine egne penger.

14. Ordstilling. Gruppearbeid. Skriv ordene i riktig rekkefølge:

1. Karin er redd for at ankelen er brukket.
2. Det er best å sjekke ankelen.
3. Har du vondt noen andre steder?
4. Han har ikke vondt noe annet sted.
5. Stian har slått seg stygt.
6. Han har fått seg en skikkelig smell.
7. Ankelen er helt sikkert ikke brukket.
8. Han må absolutt hvile noen dager.
9. Han må holde beinet i ro.
10. Sånn snakker man ikke til voksne!
11. Karin må snakke strengt til Stian.
12. Fordi han oppfører seg frekt.

18. Skader og behandling. Gruppearbeid. Samtal og sett inn ord som passer i teksten. Flere ord kan passe i samme luke:

Stian har spilt fotball og skadet foten sin. Karin er redd for at beinet er brukket. Kroppen er flink til å reparere seg selv: Er vi uheldige og faller stygt for eksempel på ski, kan vi brekke et bein. Med riktig behandling hos lege eller på sykehus vil beinet gro av seg selv. Etter en tid vil det bli like godt som før skaden.

Skjærer vi oss i armen eller fingeren, renner det ut blod. Men såret slutter snart å blø av seg selv. Da kan vi legge på et plaster hvis det er et lite sår. Vi sier at vi plastrer såret.

Hvis såret er større, legger vi på en bandasje som trykkes fast mot såret. Vi sier at vi bandasjerer såret. Er det et dypt sår, må vi til legen for å sy. Etter noen dager har såret grodd.

Forstuing er det samme som vrikkning eller strekkskade. Det betyr å "tråkke over". Har vi forstuet ankelen, må vi bruke en støttebandasje.

Har vi brukket foten, må vi til legevakta for å gipse den.

19. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Stian og Karin sitter på venterommet ennå. De kjeder seg litt, for nå har de ventet lenge. Endelig kommer det ei dame bort til dem og spør om de har nummer 74. Karin sjekker kølappen. –*Ja, det er oss*, sier hun. Endelig er det deres tur. Damen er lege. Hun har på seg en hvit frakk. Hun ser at Stian har vondt i beinet, så hun holder armen rundt ham og støtter ham når de går inn på behandlingsrommet. –*Sett deg her, du*, sier hun og hjelper Stian opp på en benk. Hun tar Karin i handa og hilser. Karin smiler og presenterer seg. Stian vil ikke hilse, men Karin presenterer ham også. –*Dette er Stian*, sier hun. Legen vil gjerne være litt hyggelig mot Stian. –*Du har vel spilt fotball, du, kan jeg tenke meg?* sier hun og smiler vennlig. Men Stian er ikke blid. Og han svarer så frekt at Karin blir veldig flau. Hun reagerer på at sønnen hennes oppfører seg så uhøflig. Legen undersøker ankelen til Stian. –*Han falt da han spilte fotball, og han slo seg stygt*, forklarer Karin. *Jeg tenkte det var best å sjekke det. Vi er redde for at det kan være brukket.*

–*Ikke vi! Du! Du skal alltid bestemme, du mamma*, sier Stian surt. Det var Karin som ville på legevakta. Stian vil tilbake til kampen.

Legen ser at Stian har slått seg stygt. –*Du har fått deg en skikkelig smell på ankelen*, sier hun. *Har du vondt noen andre steder også? I hodet eller i armene?* Men Stian har bare vondt i ankelen, ikke noe annet sted.

–*Beinet er helt sikkert ikke brukket*, sier legen til Karin. *Men han har forstuet ankelen. Han må absolutt hjem og hvile noen dager. Det er fint hvis du kan passe på at han holder beinet i ro i et par dager.* Så ser hun vennlig på Stian.

–*Og ikke noe mer fotball på noen dager, Stian!* sier hun.

–*Ikke fotball? Er du dum, eller?* svarer Stian.

Nå blir Karin sint. Hun reagerer kraftig på Stians oppførsel. Hun synes det er forferdelig flaut at han svarer så frekt. –*Sånn snakker man ikke til voksne!* sier hun strengt. Legen nikker. Hun er helt sikkert enig. Hun synes helt sikkert at Stian oppfører seg uhøflig.

20. Ord og uttrykk. Sett inn riktig ord. Du kan bruke det samme ordet bare én gang. Noen ganger må du bøye ordet:

1. Sjefen min brakk ankelen i går. Han ble gipset på legevakten.
2. Tre ganger om dagen sjekker tante Eva om hun har fått e-post.
3. Bestemor pleide å hvile hver dag etter middag. Hun var gammel og sliten.
4. Politiet undersøkte bilen. De fant narkotika i bagasjerommet.
5. Christian svarte frekt i klassen i går. Læreren sa at det var dårlig oppførsel.
6. Testen på fredag var skikkelig vanskelig.
7. Venninnen min slo seg i hodet da hun falt i trappa i 2004.
8. Hun måtte legge seg på benken i behandlingsrommet. Legen kjente på magen hennes.
9. Du må absolutt ikke kjøre på rødt lys!
10. Veronica er bekymret for sønnen sin. Han har hatt høy feber i to dager. Nå kontakter hun legen sin.

Hos skoletannlegen side 141

8. Ordstilling. Gruppearbeid. Skriv ordene i riktig rekkefølge:

1. Kristine maser om å få is.
2. Hun har time hos skoletannlegen.
3. Hun må ha null hull.
4. Hun synes at det er urettferdig.
5. Kan du gape høyt opp!
6. Hun pusser ikke tennene selv.
7. Karin hjelper henne med å pusse tennene.
8. Hun får hjelp til å pusse tennene.
9. Hun må lære å pusse tennene selv.
10. Det er viktig å bruke tanntråd.
11. Det er viktig å rense mellom tennene.
12. Fortsett med å bruke tanntråd!
13. Det er flaut å bare kunne tygge graut.
14. Takk i like måte.

10. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Kristine har time hos skoletannlegen i dag. Hun kommer inn på venteværelset sammen med Karin. Kristine er bare åtte år gammel, så hun kan ikke gå alene til tannlegen. Karin må følge henne.

-Jeg vil ha en is, sier Kristine.

Karin synes det er uhøflig å si "jeg vil ha". -Det heter ikke "jeg vil ha", sier hun. Hva heter det?

-Kan jeg få en is, da.

De setter seg ved siden av hverandre på venteværelset.

-Du kan få en is hvis du ikke har noen hull.

-Hvis jeg bare har et bitte lite hull, da? maser Kristine.

-Da blir det ikke noen is.

Nå synes Kristine at mora er urettferdig. Hun flytter seg litt vekk fra henne og furter.

Så kommer tannlegen i døra og sier at det er Kristines tur. Kristine går bort til henne, tar henne i handa og neier. Tannlegen tar også Karin i handa. Så sier hun "vær så god" og følger Kristine og Karin inn på kontoret.

-*Da kan du sette deg opp i stolen, Kristine.* Hun peker på tannlegestolen. Karin setter seg på en stol ved siden av. Tannlegen setter seg på en stol bak tannlegestolen. Hun tar på seg gummihansker og fester et papir under haka på Kristine. -*Sånn! Nå skal vi se,* sier hun.

Kristine må gape opp, og tannlegen undersøker tennene hennes. Hun synes det ser veldig bra ut. -*Er du flink til å pusse tennene?* spør hun.

Men Kristine pusser ikke tennene selv. Karin pusser dem for henne ennå. Kristine er jo bare åtte år gammel. Tannlegen sier at det er veldig viktig at barna lærer å pusse tennene selv, og at foreldrene sjekker at de gjør det ordentlig. Det er også veldig viktig å bruke tanntråd for å rense opp mellom tennene.

-*Da er det bare en ting å si,* sier hun til slutt. *Null hull!* Hun smiler fornøyd til Kristine, for hun har ikke funnet noen hull. Kristine blir kjempeglad, for mamma har jo sagt at hun skal få is hvis hun ikke har noen hull.

-*Takk for oss!* sier Karin før går.

-*Takk i like måte!* sier tannlegen. *Og kjøp en riktig stor is nå da!*

12. Ord og uttrykk. Sett inn riktig ord. Du kan bruke det samme ordet bare én gang. Noen ganger må du bøye det:

1. Pappa sa at jeg måtte være stille, men jeg fortsatte å mase på ham.
2. Det var bare 10 elever til stede i klassen i går.
3. Jeg har gått ned 5 kg. Nå fortjener jeg en ny kjole.
4. Rebecca kan ikke vaske den nye kjolen sin. Da blir den ødelagt. Hun må rense den.
5. Du må gape opp når tannlegen sjekker tennene dine.
6. Det er viktig at du pusser tennene dine ordentlig når du har spist sjokolade.
7. Nå er det Evas tur til å gå inn til tannlegen.
8. Peter synes det er urettferdig at han ikke får lov til å gå på kino.
9. En mann fulgte etter meg på gata forrige uke. Jeg ble litt redd og begynte å gå fortere.
10. Eva er 6 år. Hun liker veldig godt å sitte på fanget til mamma når hun ser på barne-TV.

På sykehuset

side 154

3. Preposisjoner. Oppgave. Sett inn riktig preposisjon i setningene nedenfor. Bruk disse preposisjonene: *av, etter, for, hos, i, med, over, på, til, ved:*

1. Ole Kristian tenker ofte på familien sin.
2. Nita lengter etter sol og varme.
3. Reidar hører på radio mens han spiser frokost.
4. Han liker å lytte på musikk.
5. Nita har flyttet til Norge.
6. Hun bor i en liten leilighet i Oslo.
7. Leiligheten ligger i Iduns gate.
8. Hvilken etasje bor hun i?

9. Samir venter på Nita ved kinoen.
10. De skal spise på restaurant etter kinoforestillingen.
11. Dessverre kan jeg ikke komme hjem til deg i kveld.
12. Han har ikke tid til å gjøre hjemmearbeid i dag.
13. Karin er gift med en nordmann.
14. De har vært gift over 10 år nå.
15. Da de var nygifte, bodde de i et lite hus i nærheten av Bergen.
16. Venninna til Karin jobber på sykehuset.
17. Der har hun vakter på dagen og på natta.
18. Mange av pasientene ligger til sengs etter operasjoner.
19. Om ettermiddagen pleier mange å få besøk av familie og venner.
20. Noen pasienter klager over at de har vondt her og der.
21. Noen har vondt i ryggen, noen har vondt i hodet, og noen har smerter i brystet.
22. De som ikke er sengeliggende, sitter til bords ved alle måltidene.
23. Har du ligget på sykehus noen gang?

4. Sykehus og sykdom. Gruppearbeid. Fyll inn riktig ord:

Vi måler temperaturen med et termometer. Temperaturen skal normalt være 37°C eller litt over. Hvis den er høyere, har du feber.

Indre skader eller svulster kan de påvise ved røntgen-undersøkelse. Da tar de bilder av indre organer.

Mange sykdommer kan de påvise ved at du leverer en urinprøve eller at legen eller en sykepleier tar en blodprøve. Prøvene blir sendt til sykehuset for analyse. Analysen kan vise at du er smittet av en bakterie eller et virus. Ved sykdommer i mage og tarm må du levere en avføringsprøve. Hvis du er smittet, sier vi at du har fått en infeksjon.

Hvis du skal ha en operasjon, kan du bli innlagt på kirurgisk avdeling. For at det ikke skal gjøre vondt, får du bedøvelse. Du kan få lokalbedøvelse hvis det er en liten operasjon, men ved store operasjoner får du narkose. Da sovner du og kjenner ingenting mens kirurgen jobber.

Han ble innlagt på medisinsk avdeling forrige uke. Da var det ikke plass på noe rom, så han måtte sove i korridoren. Så ble han flyttet til et rom med tre andre senger. Etter at han hadde ligget to netter på firemannsrom, ble han flyttet til et enerom. Nå er behandlingen ferdig. I morgen blir han utskrevet.

7. Ordstilling. Gruppearbeid. Skriv ordene i riktig rekkefølge:

1. Gunnar ligger til sengs.
2. Karin kommer på besøk til ham.
3. Så fine blomster du har med deg!
4. Reidar har ikke kommet ennå.
5. Gunnar stoler på dem begge to.
6. De ble enige om å møtes utenfor.
7. De hadde avtalt å møtes utenfor.
8. De hadde en avtale om å møtes utenfor.
9. Karin later som hun ikke husker avtalen.
10. Hun er ikke helt ærlig.

11. Jeg trodde vi skulle møtes her.
12. Hun har lyst på redaktørstillingen.
13. Nå går det bedre.
14. Med vondt skal vondt fordrives.

9. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Gunnar fikk et hjerteinfarkt på jobben. Nå ligger han på sykehuset. Karin har kommet for å besøke ham. Hun har med seg en blomsterbukett til Gunnar. Den er fra alle på jobben, med ønske om god bedring.

Gunnar har hatt en operasjon, og han ligger til sengs ennå. Karin setter seg ved siden av senga hans. –*Jeg beklager at Reidar ikke har dukket opp*, sier hun. Karin og Reidar hadde en avtale om å komme på besøk sammen, men Reidar har ikke dukket opp ennå. Karin mener at de ikke kan stole på Reidar. –*Du kjenner jo Reidar!* sier hun.

–*Om jeg gjør!* svarer Gunnar og sukker.

Men Gunnar synes at både Reidar og Karin er flinke journalister, og han stoler på dem begge. Han har ikke bestemt hvem av dem som skal overta redaktørstillingen. Karin vil gjerne at han skal velge henne, for hun har veldig lyst på den stillingen. Men Gunnar vil at de skal bestemme det seg imellom. –*Nå må dere bestemme dere imellom hvem som skal overta etter meg*, sier han.

Plutselig åpner Reidar døra og titter inn. Han blir overrasket over å se Karin inne på rommet til Gunnar. –*Er det her du er? Ble ikke vi enige om å møtes utenfor?* spør han. Reidar og Karin hadde en avtale om å møtes utenfor rommet til Gunnar. Men Karin later som hun ikke visste om avtalen. –*Ble vi enige om det?* spør hun. *Jeg trodde vi skulle møtes her jeg*, lyver hun. Hun later som hun har glemt avtalen, for hun ville gjerne prate med Gunnar alene.

Reidar kommer bort til senga og setter seg. –*Hvordan går det med deg, Gunnar?* spør han. *Hvordan føler du deg?*

Gunnar har det ganske bra nå, men han måtte gjennom en stor operasjon. Han forteller at han hadde mye vondt i begynnelsen. Nå går det heldigvis bedre. Han har det ikke så vondt nå. Karin legger handa på armen til Gunnar for å vise at hun synes synd på ham. Reidar prøver å si noe som passer. Han synes at ordtaket "Med vondt skal vondt fordrives!" passer godt. Men det synes ikke Karin. Hun og Gunnar ser på hverandre og sukker. Karin rister på hodet for å vise at Reidar har sagt noe dumt. Reidar blir forvirret. Han forstår ikke at han har sagt noe galt.

10. Ord og uttrykk. Sett inn riktig ord. Du kan bruke det samme ordet bare én gang. Noen ganger må du bøye ordet:

1. Jentene beklagde at de kom for sent på skolen i går.
2. Vi pleier å møtes til lunsj klokka halv tolv hver fredag.
3. Det dukket opp en ny elev i klassen i går. Læreren visste ikke at han skulle komme.
4. Venninnen min skal låne bilen min i en uke. Jeg stoler på at hun kjører forsiktig.
5. Vi diskuterte hva vi skal gjøre i sommerferien. Jeg vil dra til England. Mamma vil på badeferie i Spania, og pappa vil være hjemme. Vi har problemer med å bli enige.
6. Tim er på sykebesøk. Bestemora hans hadde en stor mageoperasjon for to dager siden.
7. "Alle gode ting er tre". Det er et gammelt ordtak.

8. Legen min er veldig populær. Han har mange pasienter.
9. Mannen hennes er trist, men han later som han er glad.
10. Bjørn likte ikke kjolen, men han sa at den var pen. Han var ikke ærlig.

Kapittel: Naboer

Ole Kristian klager på bråk side 165

2. Hva er det motsatte? Gruppearbeid. Finn antonymer:

rampunger	<u>englebarn</u>	bråk	<u>fred og ro</u>
høflig	<u>uhøflig</u>	tydelig	<u>utydelig</u>
unger	<u>voksne</u>	fornøyd	<u>misfornøyd</u>
bråkete	<u>stille</u>	dumt	<u>lurt</u>
bestemme	<u>ombestemme</u>	søte	<u>rampete</u>
snille barn	<u>slemme barn</u>	dårlig	<u>godt</u>
spennende	<u>kjedelig</u>	rettferdig	<u>urettferdig</u>
slutten	<u>begynnelsen</u>	trives	<u>mistrives</u>
hjemmelaget	<u>ferdigsmurt</u>	ærlig	<u>uærlig</u>
bite sammen	<u>gape opp</u>	enig	<u>uenig</u>
Det er forbudt	<u>Det er lov</u>	riktig	<u>galt</u>
positivt	<u>negativt</u>	takker nei	<u>takker ja</u>

3. Som-setninger (der *som* er subjekt)

b) Fullfør setningene:

Nita har en kollega som.....

1. ikke er gift.
2. ikke skriver godt norsk.
3. som ikke snakker hindi.
4. ofte er stresset.
5. ikke er norsk.
6. ikke har kjeks.
7. ikke er frisk.
8. nesten alltid er blid.

d) Sett inn "at" eller "som":

Nita forteller at hun kommer fra India. India er et land som ligger i Asia. Reidar viser Nita nettavisa, og sier at han er webredaktør i Byavisen. Gunnar liker best vanlige aviser som er laget av papir. Samir forteller Nita at han ikke kan skrive så bra norsk ennå, men han tar mange fine bilder som de bruker i avisa. Når Nita skal handle mat, ber hun om hjelp fra en gutt som jobber der. Han forteller henne at hun må betale i kassa. Stian trenger nye fotballsko. Han er sammen med Karin og ser på nye sko i en butikk som ligger i kjøpesenteret. Ole Kristian er også på kjøpesenteret. Det er mora til Karin som hjelper ham. Hun sier at hun kan vise ham hvor postkontoret er.

4. Billedlig sammenlikning. Oppgave. Sett inn adjektivene inn i riktig setning:

1. Han er sterk som en okse.
2. Han er stille som en mus.
3. Han er heldig som en gris.
4. Han er trofast som en hund.
5. Han er flittig som en maur.
6. Han er lur som en rev.
7. Han er stolt som en hane.
8. Han er fattig som en kirkerotte.
9. Han er sterk som en bjørn.
10. Han er klok som ei ugle.

En fin hund/Frikk er borte

side 176

3. Modalitet – visst. Skriv disse setningene slik at du viser usikkerhet og annenhåndsinformasjon:

Usikkerhet:

1. Reidar har ikke kjæreste.	<u>Reidar har visst ikke kjæreste.</u>
2. Ole Kristian liker ikke barn.	<u>Ole Kristian liker visst ikke barn.</u>
3. Karin og Torbjørn er glad i hverandre.	<u>Karin og Torbjørn er visst glad i hverandre.</u>
4. Samir er forelsket i Nita.	<u>Samir er visst forelsket i Nita.</u>
5. Nita er flink til å lage mat.	<u>Nita er visst flink til å lage mat.</u>
6. Karin liker ikke gult.	<u>Karin liker visst ikke gult.</u>
7. Nita liker Samir veldig godt.	<u>Nita liker visst Samir veldig godt.</u>
8. Karin vil gjerne bli redaktør i Byavisen.	<u>Karin vil visst bli redaktør i Byavisen.</u>

Annenhåndsinformasjon:

1. Det blir regn i morgen.	<u>Det blir visst regn i morgen.</u>
2. Boligprisene kommer til å stige.	<u>Boligprisene kommer visst til å stige.</u>
3. Det er pent på Island.	<u>Det er visst pent på Island.</u>
4. Samir er en dyktig fotograf.	<u>Samir er visst en dyktig fotograf.</u>
5. Nita har gått på folkehøyskole.	<u>Nita har visst gått på folkehøyskole.</u>
6. Samir synes at norsk er vanskelig.	<u>Samir synes visst at norsk er vanskelig.</u>
7. Reidar ønsker seg en samboer.	<u>Reidar ønsker seg visst en samboer.</u>
8. Reidar kan ikke reparere motorsykler.	<u>Reidar kan visst ikke reparere motorsykler.</u>

4. Synes/tror. Gruppearbeid. Sett inn synes/tror på rett plass:

Hvor bor Nita? Jeg tror hun bor i Iduns gate 16.
Jeg tror størrelse large vil passe deg.
Han tror filmen begynner klokka sju.
Jeg tror det blir kaldt i natt.

De fleste nordmenn synes brunost er godt.
 Jeg synes det er kaldt om vinteren i Norge. Men jeg tror det er kaldere i Sibir.
 Jeg tror at han forstår norsk.
 Jeg tror at han er frisk nå.
 Nei, jeg tror ikke at han kommer.
 Ole Kristian synes maten er god.
 Karin synes det er en god idé.
 Jeg tror kaffen er sterk, men jeg har ikke smakt på den ennå.
 Hvordan synes du den norske maten er?
Synes du det er dyrt å bo i Oslo?
 Jeg tror hun kommer fra India.
Tror du på Gud? Mange tror på et liv etter døden.
 Hva synes du jeg skal ta på meg på skolefesten?
 Hva tror du sjefen sier nå?
 Jeg synes at det er dumt å røyke.
 Det var god mat. Ja, det synes jeg også.
 Kusina hans synes ikke at Samir skal kjøpe halskjedet til Nita. Hun synes det er altfor dyrt.
 Hva synes Reidar om matpakken sin? Han synes brødsnivene er tørre. Han tror de ble laget i går.
 Karin synes ikke at Reidar skal sette inn en kontaktannonse.

8. Hva betyr det? Gruppeøvelse. Finn setningen som betyr omtrent det samme:

Jeg har lett veldig lenge.	<u>Jeg har lett og lett.</u>
Han liker det godt.	<u>Han er veldig glad i deg.</u>
Jeg prøver å finne ham.	<u>Jeg leter etter ham.</u>
Han har blitt borte for meg.	<u>Jeg har mistet ham.</u>
Jeg har ingen andre enn ham.	<u>Han er alt jeg har.</u>
Du skulle ikke gått derfra.	<u>Du skulle holdt deg der.</u>
Jeg skal lete videre.	<u>Jeg skal fortsette å lete.</u>
Det er ulikt ham å gjøre sånn.	<u>Han pleier ikke å stikke av.</u>
Han er veldig lei seg.	<u>Han er fortvilet.</u>
Hva skal jeg gjøre hvis vi ikke finner ham?	<u>Hva om vi ikke finner ham?</u>
Hvor er han?	<u>Hvor er det blitt av ham?</u>
Han ble plutselig borte.	<u>Han forsvant plutselig.</u>
Det er ikke vanlig at han løper bort.	<u>Det likner ikke ham å gjøre sånn.</u>

10. Bestemt form av adjektiv og substantiv. Parøvelse. Les setningene til venstre med ubestemt form. Deretter skriver dere setningen til høyre med bestemt form:

Ubestemt form:	Bestemt form:
1. Nita har en rød koffert.	Hun bærer <u>den røde kofferten</u> .
2. Karin har to ivrige barn.	<u>De ivrige barna</u> heter Stian og Kristine.
3. Nita låner en gammel madrass av Karin.	<u>Den gamle madrassen</u> er stor.
4. Karin har en snill mann.	<u>Den snille mannen</u> heter Torbjørn.
5. Nita kjøper en brun lenestol.	<u>Den brune lenestolen</u> er ikke ny.
6. Nita og Karin bærer et stort malingsspann.	<u>Det store malingsspannet</u> er tungt.

7. Byavisen trenger en ny renholder.	Synnøve tror at Nita er <u>den nye renholderen</u> .
8. Nita har fått en fin praksisplass i avisa.	Rektor anbefalte henne til <u>den fine praksisplassen</u> .
9. I Frognerparken ser de et stort, vakkert tre.	De tar et bilde under <u>det store, vakre treet</u> .
10. Karin har en moderne datamaskin.	Nita søler kaffe på <u>den moderne datamaskinen</u> .
11. Butikkeieren har en uskikkelig sønn.	<u>Den uskikkelige sønnen</u> spiser mye ost i butikken.
12. Ole Kristian kjøper ei hvit skjorte.	<u>Den hvite skjorta</u> er størrelse large.
13. Stian får dyre fotballske.	<u>De dyre fotballskeene</u> har god kvalitet.
14. Gunnar får fine blomster på sykehuset.	<u>De fine blomstene</u> er fra Reidar og Karin.
15. Byavisen trenger ny renholder.	Her er <u>den nye renholderen</u> .

15. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Nita er på vei hjem fra jobb. Da ser hun at Ole Kristian står ute i parken og roper. Hun skjønner at det er noe galt, og løper bort til ham. –*Hva er det?* spør hun. Ole Kristian ser veldig fortvilet ut. Han har mistet hunden sin. Nå har han lett og lett, men han finner den ikke. –*Jeg skjønner ikke hvor det er blitt av ham*, sier han og gråter. –*Det likner ikke Frikk å stikke av sånn*. Hunden hans heter Frikk. Nita prøver å trøste Ole Kristian. –*Vi skal nok finne ham*, sier hun og legger handa på skuldra hans. Men Ole Kristian er redd. –*Hva om han har gått ut av parken?* sier han. *Det er så ulikt Frikk å stikke av sånn*. De går og setter seg på benken. Ole Kristian er sliten og fortvilet. Nå har han gått og lett lenge. Han var borte ved treet da Frikk forsvant. Først sto han lenge og ropte der. Så tenkte han at han måtte begynne å lete. –*Hunden er alt jeg har*, sier han. Han bor alene sammen med hunden sin. Men nå har han han mistet den. Nita foreslår at han skal gå hjem og hvile mens hun fortsetter å lete. Det vår i går Nita ble kjent med Frikk. Hun møtte Ole Kristian i trappa da han skulle ut og lufte hunden. Frikk var veldig ivrig etter å komme ut, så Ole Kristian måtte holde den i bånd mens han låste døra. –*Vent på pappa*, sa han. –*Jeg må låse døra, for det fins tyver over alt*. Ole Kristian snakker med hunden sin. Han har ikke noen andre å snakke med. Nita satte seg ned i trappa og klappet hunden. Hun likte den. Og det så ut som hunden likte Nita også, for den ville ikke gå med Ole Kristian. Han måtte stå og vente på Frikk. Nita spurte hva den het og hvor gammel den var. –*Han liker visst mennesker*, sa Nita. –*Ikke alle, men han er visst glad i deg*, svarte Ole Kristian. Han måtte smile litt da han så at Nita var snill mot hunden. Men nå er Frikk borte, og Nita vil hjelpe Ole Kristian med å lete.

6. Fakta om Norge. Gruppearbeid. Fyll inn riktig ord:

En innsjø er et stort vann. Norges største innsjø heter Mjøsa. Et vassdrag er det samme som ei elv. Norges lengste vassdrag er Glomma. Norge deler landegrense med tre andre land. Landegrensa mot Sverige er lengst. Deretter følger landegrensa mot Finland. Mot Russland har Norge grense på 196 km. Det er i Finnmark fylke. I hele Norge bor det litt over 4,6 millioner mennesker (januar 2005). Den største byen er Oslo, med litt over en halv million mennesker. Den fjerde største byen er Stavanger. Stavanger har vokst mye etter at Norge ble en oljenasjon. Olje og fisk er viktige eksportvarer fra Norge. Norge er et langt og smalt land. På det smaleste har Norge en bredde på bare 6 kilometer. Det er i Nordland fylke. På grunn av mange små og store fjorder og bukter langs kysten, har Norge ei ekstra lang kystlinje. I tillegg er det massevis av øyer. Den største bebodde øya er Hinnøya i Lofoten, på grensa mellom Nordland og Troms fylke. Den lengste fjorden i Norge er Sognefjorden, som er over 20 mil lang. Den er også veldig dyp, 1300 meter på det dypeste. På grunn av mange høye fjell, mange fjorder og øyer er det spesielt kostbart og vanskelig å bygge veier på Vestlandet og i Nord-Norge. Mange steder er det nødvendig med lange tunneler og bruer. Over mange fjorder blir bilene fraktet på ferjer.

7. Preposisjoner. Gruppeøvelse. Sett inn *i, på, langs, om, for, mellom* eller *ved*:

I Nord-Norge kan vi se midnattssola om sommeren. Nord for polarsirkelen er sola oppe hele døgnet midt på sommeren. Langs kysten av Vestlandet er det mange store og små fjorder. I innlandet på Østlandet kan det bli ganske varmt om sommeren, men om vinteren er det ofte kaldt og mye snø. I fjellet på Vestlandet og Østlandet kommer det mye snø om vinteren. Der er det også isbreer. Mange nordmenn har hytte på fjellet eller ved sjøen, for eksempel på Sørlandet. Det er veldig fint å seile eller kjøre motorbåt mellom holmene og øyene der om sommeren.

11. Lenge eller lang tid. Gruppearbeid. Sett inn *lenge, lang tid, hvor lenge* eller *hvor lang tid*:

- Det tar lang tid å lære norsk.
- Hvor lang tid tar det?
- Jeg vet ikke, men det tar veldig lang tid.
- Hvor lenge har du ventet på bussen?
- Jeg har ventet veldig lenge, kanskje 20 minutter.
- Har du bodd lenge i Norge?
- Ikke så lenge. Bare ett år. Og du?
- Hvor lenge har du bodd i Norge?
- I fem år.
- Hvor lang tid bruker du på leksene hver dag?
- Jeg bruker ikke så lang tid. Kanskje 45 minutter.

14. Familieord.

a) Parøvelse. Fyll inn riktig ord:

1. Kong Harald er bestefaren til Maud Angelica.
2. Dronning Sonja er mora til Prinsesse Märtha Louise.
3. Prinsesse Märtha Louise er kona til Ari Behn.
4. Ari Behn er onkelen til Prinsesse Ingrid Alexandra.
5. Prinsesse Ingrid Alexandra er søskenbarnet til Maud Angelica.
6. Maud Angelica er niesa til Kronprins Haakon.
7. Kronprins Hakon er mannen til Kronprinsesse Mette-Marit.
8. Kronprinsesse Mette-Marit er tanta til Maud Angelica.
9. Maud Angelica er barnebarnet til Kong Harald.
10. Kong Harald er faren til Kronprins Haakon.
11. Kronprins Haakon er sønneren til Dronning Sonja.
12. Dronning Sonja er bestemora til Maud Angelica.

17. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Mens Ole Kristian prøver å hvile hjemme, Fortsetter Nita å lete etter Frikk ute i parken. Men Ole Kristian klarer ikke å slappe av. –Hva om hun ikke finner ham, tenker han og er fortvilet. Men så ringer det på døra, og Ole Kristian løper for å åpne. Han ser Frikk sammen med Nita ute i trappa. Nita har funnet ham! –Frikk, der er du jo. Hvor har du vært hen da? sier han og setter seg ned for å klappe hunden. –Det var gutten til pappa, det. Nita forteller at hun fant ham hos en familie som satt og spiste. Ole Kristian ler. –Kom så går vi inn! Bli med inn! sier han til Nita. På veggen inne i stua har Ole Kristian bilder av familien sin. Han har ei datter som bor i Narvik. –Jeg visste ikke at du hadde ei datter, sier Nita. Han viser henne et bilde av barnebarna sine. Han ser dem ikke så ofte. Det er så langt fra Oslo til Narvik. Det tar over to dager å kjøre dit. Ole Kristian tar fram et atlas og viser Nita hvor Narvik ligger på kartet. Plutselig husker Nita at hun skal på norskkurs, og klokka er mye. Hun har jo vært lenge ute og lett etter Frikk. –Er klokka så mye? sier hun. Jeg må løpe. Takk for meg! –Takk selv, sier Ole Kristian og begynner å løfte opp og kikke under sofaputene. Nita stanser og spør hva han leter etter. –Lommeboka mi lå her og nå er den borte, sier Ole Kristian og ser på Nita.

Tyven/Hjemmeulykke side 212

2. Noen uregelrette verb. Gruppearbeid. Sett inn riktig form av å lete, å finne og å stjele:

Ole Kristian har mistet lommeboka si. Han leter etter den nå. Han kan ikke finne den. Hvor er det blitt av den? Han tror det var i går den forsvant. I går lette han etter den sikkert en time, men han fant den ikke. I dag har han lett og lett etter den fra i dag morges, men han har ennå ikke funnet den. Han er sikker på at det er den nye naboen, Nita, som har stjålet den. Hun var inne hos ham i går. Da lå lommeboka på bordet. Hun stjal den nok da hun skulle gå. At hun kunne være så frekk å stjele den rett foran nesa på ham. Det nytter ikke å lete etter den lenger inne i leiligheten hvis hun har stjålet den.

Han begynte å like Nita litt da hun fant hunden for ham. Hun var jo ute sikkert en time og lette etter Frikk. Og så fant hun ham til slutt. Det var flott. Men lommeboka finner han nok ikke igjen. Nå har han lett i timevis uten å finne den, så den er nok borte. Hun har nok stjålet den.

5. Antonymmer. Fortsett setningene. Bruk preteritum av verbet og "motsatt" adjektiv, adverb eller kvantorer:

1. I dag er Kristine og Stian snille, men i går var Kristine og Stian slemme.
2. I dag prater Karin fort, men i går pratet Karin sakte.
3. I dag snakker Nita bra norsk, men i går snakket Nita dårlig norsk.
4. I dag kjøper Nita mye mat, men i går kjøpte Nita lite mat.
5. I dag er været fint, men i går var været dårlig.
6. I dag lukter maten deilig, men i går luktet maten vondt.
7. I dag kjøper Nita en praktisk stol, men i går kjøpte Nita en upraktisk stol.
8. I dag maler Nita alle rommene, men i går malte hun ingen rom.
9. I dag hører Ole Kristian alt, men i går hørte Ole Kristian ingenting.
10. I dag ser avisen spennende ut, men i går så avisen kjedelig ut.
11. I dag jobber Samir mye, men i går jobbet Samir lite.
12. I dag føler Nita seg glad, men i går følte Nita seg trist.
13. I dag er Nita uheldig, men i går var Nita heldig.
14. I dag gjør Karin alt selv, men i går gjorde Karin ingenting selv.
15. I dag finner Samir en billig gave, men i går fant Samir en dyr gave.
16. I dag spiser Reidar kald lunsj, men i går spiste Reidar varm lunsj.
17. I dag er Stian frisk, men i går var Stian syk.
18. I dag sitter Kristine her, men i går satt Kristine der.
19. I dag er naboene stille, men i går var naboene bråkete.
20. I dag er Frikk hjemme igjen, men i går var Frikk borte.

9. Refleksivt eiendomsord. Gruppearbeid. Sett inn sin, si, sitt, sine eller hans, hennes, deres:

Stian har skadet beinet sitt. Karin tar en kulepenn ut av veska si. Hun irettesetter sønnen sin. Sønnen hennes har falt og slått seg stygt.
Karin er rasende. Nita sølte kaffe på PC-en hennes.
Reidar spiser ikke maten sin.
Gunnar sitter på kontoret sitt. Han snakker i telefonen med kona si.
Nita pusser opp leiligheten sin. Karin hjelper Nita å pusse opp leiligheten hennes.
Ole Kristian glemte lommeboka si i butikken. Ekspeditøren fant lommeboka hans på disken. Ole Kristian sa at Nita hadde tatt pengene hans. Han er redd for pengene sine. Ekspeditøren kommer med lommeboka hans. Han har glemt høreapparatet sitt.
Karin og Torbjørn er ofte sammen med naboene sine. Naboene deres liker seg hos dem.
Carlos og Maria reiste fra hjemlandet sitt for to år siden. De skal bo her sammen med de fire barna sine.
Sahra sitter på rommet sitt og kjeder seg. Leiligheten hennes har to rom og kjøkken.
Hun har innredet leiligheten sin veldig fint.
Historien handler om Nita og hennes problemer.
Reidar og kameraten hans dro på fisketur.
Nita begynner å pakke kofferten sin.

Samir setter fra seg blomsten med et kort til Nita ved døra hennes. Nita pakker ferdig og forlater leiligheten sin.

11. Preteritum – presens perfektum. Gruppearbeid. Sett inn substantiv og verb i preteritum eller presens perfektum:

Nå har Ole Kristian lett etter lommeboka si i hele dag.
Han så at den var borte i går kveld.
Da var Nita på besøk hos ham.
Plutselig sa hun at hun måtte gå.
Da trodde Ole Kristian at hun hadde med seg lommeboka hans.
Men han var ikke helt sikker.
I hele dag har han tenkt på lommeboka si.
Kanskje jeg har lagt den et sted i leiligheten?
Eller kanskje den har falt ut av lomma mi?
Så fortvilet har han ikke vært på lenge.
Han har aldri mistet lommeboka si før.
I går formiddag var Ole Kristian i klesbutikken.
Der glemte han lommeboka si.
Da han betalte for skjorta.
Ekspeditøren har funnet den
og har lagt den til side.
Han kommer vel tilbake, tenker hun.
Etter arbeidstid sjekker hun innholdet i lommeboka.
På bankkortet står adressa til Ole Kristian.
Da bestemmer hun seg for å gå og levere den.

12. Preposisjoner. Gruppearbeid:

a) Sett inn riktig preposisjon:

Dette bildet er tatt hjemme hos Ole Kristian. Her ser du møblene i stua hans. Han har en lenestol ved vinduet. Under vinduet er det en panelovn. Det står to blomster i vinduskarmen over ovnen. Det kommer sol inn gjennom vinduet. Hvis han ser ut av vinduet, ser han huset på andre siden av gata. Ole Kristian har lyse gardiner foran vinduet. Til høyre for vinduet henger det to bilder over hverandre. Sofaen står ved veggen til høyre. På veggen over sofaen henger det en lampett. Ledningen til lampetten henger ned langs veggen bak sofaen. Ole Kristian har et lite salongbord som står på gulvet foran sofaen. Ole Kristian sitter ofte i sofaen når han har besøk. Når han er alene, liker han best å sitte i lenestolen. Han leser mye. Du ser at det ligger ei avis på salongbordet. Det er ei hylle under bordet. På den hylla har Ole Kristian et atlas, noen blader og bøker. I stua er det to lenestoler. På gulvet mellom stolene står det et lite bord. Midt på dette bordet står det en lysestake med to lys, til venstre for lysestaken står det ei Colaflaske. Det er litt Cola igjen på flaska. Kaffekoppen har Ole Kristian satt på salongbordet til høyre for avisa. På veggen over de to stolene henger det bilder av familien til Ole Kristian. Han tenker mye på familien sin. Derfor liker han å ha disse bildene på veggen. Over lenestolen ved vinduet henger det bare ett lite bilde. Det er brudebildet av Ole Kristian og kona hans da de giftet seg. De tok bildet hos fotografen på bryllupsdagen. Dette bildet er viktig for Ole Kristian.

14. Luketekst. Gruppearbeid. Finn riktig ord:

Nita har bestemt seg for å reise tilbake til India. Nå synes hun at alt går galt. Ole Kristian sier at hun stjeler. Han har mistet lommeboka si, og han tror at Nita har tatt den. Han var rasende og sa at hun var en tyv. Nita tenker også på Karin, som ble rasende da Nita sølte kaffe på PC-en hennes. Og på Samir, som var sammen med ei jente på kjøpesenteret. Nå har hun ringt til reisebyrået og bestilt billetter. Hun har pakket kofferten og gjort seg klar til å dra.

Ute i trappa står det ei ung dame og venter på Ole Kristian. Det er ekspeditøren fra klesbutikken der han kjøpte skjorte. Hun står med lommeboka hans i handa. –*Du glemte denne i butikken, sier hun. Den lå på disken og jeg fant den.* Hun gir den til Ole Kristian. –*Du har vært ordentlig heldig, du,* sier hun.

Ole Kristian blir veldig glad når han får tilbake lommeboka, men nå tenker han på Nita. Han tok feil da han trodde at hun hadde stjålet den. Han bestemmer seg for å si det til henne dagen etter. –*Hun er sikkert sint på meg nå,* sier han til hunden.

Plutselig snubler han og faller på badet. Han klarer ikke å reise seg, men ligger på golvet og roper at han trenger hjelp. Frikk begynner å bjeffe.

Da Nita står klar til å dra, hører hun lyder inne fra leiligheten til Ole Kristian. –*Er det noe galt?* tenker hun. Frikk bjeffer vanligvis ikke så mye. Hun er usikker på hva hun skal gjøre. Skal hun bare reise, eller skal hun ringe på?

Kapittel: Familie og venner

Hjemmeulykke side 228

4. Uregelrette substantiv. Sett inn riktige former av substantivene til venstre. Pass opp – her er det mye å huske på!:

Reidar har to brødre og to søstre. Brødrene hans heter Per og Petter, og søstrene hans heter Kari og Kristin.

De fleste av oss har bare en far og ei mor, men noen har kanskje to fedre og to mødre.

Reidar har ingen datter, men han har to sønner.

På søndager er det koselig å gå på kafé. I Oslo er det mange hyggelige kafeer.

I vinter var det mye snø, men for tre vintre siden var gresset grønt hele vinteren.

Jeg har lyst til å bli baker. Alle bakere kan sikkert spise så mange kaker de vil.

Au! Jeg klemte fingerne mine i døren. Det gjør vondt!

Noen har stjålet sykkelen min. Jeg må ringe til politiet og melde tyveriet. I byen blir det stjålet mange sykler hver dag.

Om vinteren fryser mange barn på føttene og hendene.

Elise falt og slo kneet sitt. Nå har hun vondt i begge knærne.

Stian har mistet tre tenner. Han har lagt den ene tanna i et glass med vann.

Hvis Nita står på tærne, er hun like høy som Samir.

Se meg i øyne og lov at du ikke lyver!

Hovedstaden i Norge heter Oslo. Ole Kristian har besøkt alle hovedstedene i Europa.

Om vinteren er alle nettene mørke, men om sommeren har vi mange lyse netter i Norge.

Torbjørn har alltid med seg ei bok på trikken. Han elsker bøker.
 Harald jobber som bonde. Han synes Norge har for få bønder. Det er ikke alle bøndene enig i.
 I skogen står det mange trær. Om vinteren er det snø på alle trærne.
 Denne oppgaven er ikke så lett. Har du gjort noen feil? Da må vi rette opp alle feilene etterpå.
 Karin har kjøpt seg nye ski. De gamle skiene var for korte.
 Stian ønsker seg to par sko, men Karin sier at han får klare seg med skoene han skal bruke på fotballtreningen.
 Hjelp, jeg kan ikke finne nøklene mine. På nøkkelknippet er både nøkkelen til jobben og nøkkelen til leiligheten. Det er sikker 7-8 nøkler til sammen.

5. Verb med refleksivt pronomen. Gruppearbeid. Fyll inn slik som i eksemplet:

<u>Han</u> kommer seg opp.	<u>Kommer du deg opp?</u>
Hun låser <u>seg</u> inn.	De <u>låser seg inn</u> .
Jeg unnskylder <u>meg</u> .	<u>Vi unnskylder oss</u> .
<u>Du</u> reiser deg.	<u>Jeg reiser meg</u> .
<u>Dere</u> barberer dere.	<u>Du barberer deg</u> .
Han har slått <u>seg</u> .	De <u>har slått seg</u> .
<u>De</u> grer seg.	<u>Vi grer oss</u> .
Har du skadet <u>deg</u> ?	Vi <u>har skadet oss</u> .
De kler på <u>seg</u> .	<u>Jeg kler på meg</u> .
Du må bestemme <u>deg</u> for noe.	Dere <u>må bestemme dere for noe</u> .
Nei, nå må du gi <u>deg</u> .	<u>Nei, nå må dere gi dere</u> .
Jeg tar <u>meg</u> av det.	Vi <u>tar oss av det</u> .
Kunne du tenke <u>deg</u> å komme?	<u>Kunne dere tenke dere å komme?</u>
<u>Du</u> har fått deg en smell.	<u>Han har fått seg en smell</u> .
<u>Hun</u> har med seg blomster.	De <u>har med seg blomster</u> .

Bursdagen side 239

2. Lag setninger. Gruppearbeid. Sett sammen til fullstendige setninger:

Samir hadde egentlig tenkt å kjøpe noe annet enn blomster.
 Hun må ikke si ønsket sitt høyt.
 Ellers går det ikke i oppfyllelse.
 Hun må blåse ut alle lysene.
 Først må hun ønske seg noe.
 Og hun som ikke hadde vase fra før.
 Bløtkaka er min presang til deg.
 Jenter er veldig glad i blomster.
 Den er veldig fin å bruke som kakespade.

5. Leddsetninger med da (tid) og fordi (årsak). Gruppearbeid:

a) Sett leddsetningene først:

For di hun passet norske barn lærte, hun seg norsk.

Da hun så dem, trodde hun de var kjærester.
Fordi de lo mye sammen, trodde hun de var kjærester.
Da han falt, slo han beinet sitt stygt.
Da han var hos legen, oppførte han seg frekt.
Fordi han har forstuet ankelen, må han holde beinet i ro.
Da Nita sølte kaffe, ble Karin sint.

b) Gjør første setning til ledd i den andre. Bruk *da* som subjunksjon:

Da han luftet hunden i parken, forsvant den.
Da han spilte fotball, skadet han seg.
Da hun så dem, tenkte hun ikke helt klart.
Da jeg kom til Norge, var jeg 24 år.
Da krigen var slutt i 1945, måtte vi bygge landet opp igjen.

c) Gjør setningen i parentes til ledd i den andre setningen. Bruk *fordi* som subjunksjon:

Fordi jeg ikke fant brillene mine, ble jeg irritert.
Fordi hunden ikke var der, følte Ole Kristian seg ensom.
Fordi jeg ikke klarer oppgavene, blir jeg lei meg.
Fordi hun ikke hadde noen hull, fikk hun is.
Fordi han ikke fant hunden, var han fortvilet.
Fordi mora hans alltid bestemmer, er Stian irritert.
Fordi han ikke får spille fotball, er han sint.
Fordi jeg alltid spiser alene, hadde det vært fint med selskap.
Fordi hun ikke ville reise likevel, avbestilte hun billetten.
Fordi hun ofte har vondt i hodet, er hun mye borte.
Fordi hun ikke har kakespade, må de bruke ostehøvelen.

Karin besøker mor

side 256

2. Adjektiv og eiendomsord.

a) Alle adjektiv står i hankjønnsform. Bøy adjektivene i riktig form etter substantivet. Dere skal også bøye substantivet i bestemt form:

1. Kjøkkenet er blått.
2. Stua er stor.
3. Badet er lite.
4. Komfyren er ny.
5. Familien er stor.
6. Bordet er lite.
7. Søstrene er små.
8. Søsteren er liten.
9. Filmen er kjedelig.
10. Filmene er morsomme.
11. Programmet er morsomt.

b) Nå tar vi med eiendomsord også:

12. Søstrene mine er små.
13. Maten vår er kald.
14. Glasset ditt er tomt.
15. Glasset mitt er fullt.
16. Faren hans er snill.
17. Jakken hennes er ny.
18. Skoene hennes er nye.
19. Brillene dine er fine.
20. Bilen hans er fransk.
21. Kjæresten hennes er norsk.
22. Buksene hennes er blå.
23. Oppgavene våre er vanskelige.
24. Huset deres er gammelt.
25. Foreldrene hennes er gamle.
26. Bøkene mine er gamle.
27. Barna deres er søte.
28. Datteren din er søt.
29. Brevene hans er lange.
30. Brevet mitt er langt.
31. Tannlegen min er hyggelig.
32. Kontoret hennes er mørkt.
33. Kjøkkenet vårt er blått.
34. Soverommet deres er gult.
35. Slipset hans er stygt.
36. Håret hennes er grått.

6. Ingen / ingenting / ikke noen / ikke noe. Gruppeøvelse. Fyll inn riktig ord:

1. Ole Kristian har ingen søsken.
2. Nita forstår ingenting.
3. Synnøve har ikke sett noen taggere.
4. "Det gjør ingenting!", sier Samir.
5. Nita kan ikke gjøre noe uten at foreldrene får vite det.
6. Stian kjeder seg. Han har ingenting å gjøre.
7. Nita vil ikke kjøpe noen sovesofa. Hun vil ha en lenestol.
8. Noen har tagget på veggene. Ole Kristian har ikke sett noen.
9. Reidar er enslig. Han har ingen kone.
10. Gunnar er ikke redaktør lenger. Ingenting er som før.
11. Nita har ingen madrass.
12. Ole Kristian har høreapparat. Han hører nesten ingenting.
13. Karin har prøvd å ringe til Elise, men hun har ikke hørt noe.
14. Butikken var tom. Det var ingen der.
15. Nita leter etter forskjellige ting i butikken. Hun finner ingenting.
16. Elise har bursdag, men hun sier at hun ikke trenger noen gave.

3. Modale hjelpeverb. Oppgave. Fyll inn preteritum av modale hjelpeverb som kan passe i setningene under:

1. Ole Kristian ville reise seg opp, men han kunne ikke fordi det gjorde så vondt i beinet.
2. Ole Kristian sa han at han burde ha visst at Nita ikke var noen tyv.
3. Nita måtte ønske seg noe da hun blåste ut lysene på fødselsdagskaka.
4. Hun skulle ikke fortelle ønsket høyt for da gikk det ikke i oppfyllelse.
5. Karin lurte på hvordan de skulle dele kaka siden Nita ikke hadde kakespade.
6. Karin spurte om noen ville ha et kakestykke.
7. Nita hadde ikke mat i huset, så hun måtte gå og handle.
8. Hun lurte på om gutten kunne vise henne hvor fyrstikkene lå.
9. Samir spurte om han kunne bli med Nita.
10. Butikksjefen ropte at Roger ikke skulle spise av varene.
11. Grete ville gjerne at Gunnar skulle lese spaniabrosjyrene da han lå på sykehuset.
12. Ole Kristian kunne ikke forstå hvordan Frikk plutselig ble borte.
13. Elise skulle sykle til butikken i går, men hun kunne ikke fordi sykkelkjedet hoppet av hele tiden.
14. Karin mente at Elise ikke skulle bruke så mye penger på gaver til barnebarna.
15. Karin ville gjerne snakke med Elise på mobiltelefonen, men Elise hadde ikke tid.
16. Samir fant et billig garderobeskap på Skeidar. Han syntes at Nita burde se på det. Det var et kjempegodt tilbud.

6. Substantiv. Parøvelse. Sett inn riktig form av substantivene:

Kristine har mange dokker.
Noen av dokkene er gamle.
Hun husker ikke hvor alle dokkene er.
Hva koster den dokka?
Hvilken dokke liker du best å leke med?

Hvor mange puslespill har du?
Jeg har bare fire puslespill.
Puslespillene til Kristine er vanskelige.
Hva koster de puslespillene?
Dette puslespillet er veldig kjedelig.

Kristine ønsker seg fargeblyanter til fødselsdagen.
Mange av fargeblyantene hennes er ødelagte.
I butikken er det mange fargeblyanter, men de er så dyre.
Disse fargeblyantene er flotte.
600 kroner er altfor dyrt for et skrin med fargeblyanter.

Kanskje Kristine blir glad for ei bok til fødselsdagen?
Hun liker å lese bøker.
Hvilken bok leser hun nå?
Jeg vet ikke. Det ligger tre bøker på nattbordet hennes.

Har hun lest den siste boka om Harry Potter?

Nå vet jeg det. Jeg kjøper klær til Kristine.

Jeg lurer på hvilken farge hun liker best på klærne.

Disse klærne er på tilbud.

Det er vanskelig med størrelsen. Det er bedre hvis Kristine kan prøve klærne før jeg kjøper dem.

Jeg inviterer Kristine med i butikker, og så kan hun velge noen klær hun liker.

Karin og Elise på kafé side 284

2. Sette - sitte, legge - ligge, stå. Oppgave. Sett strek under det verbet dere mener er riktig i setningene. Diskuter sammen:

1. Hvor har du lagt/satt bilen? Den ligger/står utenfor garasjen.
2. Nita legger/setter glass på bordet før gjestene kommer.
3. Nita legger/setter den røde kofferten utenfor døra til den nye leiligheten.
4. Det ligger/står mange byer langs kysten av Norge.
5. Ole Kristian spør Elise hvor postkontoret ligger/står.
6. Nita legger/setter den nye lenestolen i hjørnet av stua.
7. Reidar legger/setter penger i banken. Der ligger/står de trygt.
8. Det kommer ei dame inn i redaksjonen. Hun vil legge/sette inn en annonse i avisa.
9. Karin mener at Elise må legge/sette en grense for hvor mye penger hun vil bruke på gaver.
10. Reidar kjøper aldri på avbetaling. Han mener det er bedre å legge/sette av litt penger hver måned og spare til nye innkjøp.
11. Alle gjestene sa at det luktet kjempegodt da Nita la/satte fram den indiske gryteretten på bordet.
12. Når det er salg, legger/setter butikkene ned prisene.
13. Ole Kristian synes at den nye skjorte ligger/sitter utmerket, men han må legge/sette opp de nye buksene. De er for lange.
14. Nita synes at skjorta hans er fin, men hun synes ikke at den hvite skjorta ligger/står til den beige buksa.
15. Nita spør om Samir kan legge/sette over risen mens hun deler opp kjøttet.
16. Ole Kristian har lagt/satt igjen lommeboka si i butikken.
17. Gunnar ligger/legger til sengs etter operasjonen.
18. Alle de andre i redaksjonen må ligge/stå på så godt de kan når Gunnar er borte.
19. Samir synes det er vanskelig å skrive norsk. Noen ganger ligger/står han helt fast.
20. Når Reidar blir stresset, ligger/står ikke munnen stille på ham. Han prater hele tiden!

6. Nordmennene blir kristne.

c) Sett inn ord og uttrykk som betyr det samme som ordene i parentes:

1. Harald Hårfagre ville skaffe seg makt og rikdom.
2. Han ville tvinge under seg de andre høvdingene.
3. Nordmennene måtte gå over til kristendommen.

4. Men nordmennene nektet.
5. Vikingene herjet og plyndret i andre land.
6. Olav den hellige bestemte at bare kristendommen skulle være tillatt religion.
7. Flerkoneri ble forbudt.
8. Man skulle faste i sju uker før påske.
9. Olav den hellige fikk mange fiender.
10. Han falt i slaget på Stiklestad i 1030.

d) Sett inn riktig form av *kristen* eller *kristendom*:

Olav ble kristen da han bodde i Frankrike. Han bestemte at bare kristendom skulle være tillatt religion i Norge. Men nordmennene ville ikke gå over til kristendommen. De ville ikke være kristne. Likevel sier vi at Norge ble et kristent land på den tida. Kristendom, islam, hinduisme og buddhisme er fire verdensreligioner.

8. kan – vet – kjenner. Parøvelse. Diskuter med hverandre og sett inn riktig form av *kunne*, *vite* eller *kjenne*:

1. Det er en stor fordel for Nita at hun kan norsk når hun skal jobbe i Norge.
2. Når man snakker språket, er det lettere å bli kjent med folk.
3. Man kan føle seg ensom på et nytt sted der man ikke kjenner noen.
4. Nita vet ikke hvordan hun skal lage norsk mat.
5. Når man bor alene, er det viktig å kunne lage mat selv.
6. Nita vet hvem naboene er, men hun snakker ikke så ofte med dem.
7. Nita blir overrasket og glad når hun møter Karin i redaksjonen og kjenner henne fra før.
8. Nita kan låne en madrass av Karin.
9. Nita vet at det er vanskelig for Samir å forstå hvordan hun tenker.
10. Gunnar kjenner seg i dårlig form.

Gunnar og Grete diskuterer framtiden

side 300

3. Kvantorer – all og hel. Parøvelse. Sett inn *all/alt/alle* eller *hel/helt/hele*:

1. Gunnar sov godt hele natta på sykehuset.
2. Han følte seg i god form og drakk en hel liter jus til frokost.
3. Han spiste opp all maten på frokosttallerkenen.
4. Han lå i senga hele dagen og tenkte på framtida.
5. Han prøvde å lese litt i avisa, men orket ikke å lese alle artiklene.
6. Av og til ringte Grete til ham, men det var hun som snakket hele tida.
7. Hun fortalte at hun hadde bakt ei kake til ham, og at han måtte spise opp hele kaka alene.
8. Gunnar måtte love at han skulle lese alle spaniabrosjyrene som lå på nattbordet.
9. Særlig måtte han lese hele brosjyren om å kjøpe hus i Spania.
10. Gunnar og Grete har ikke besøkt alle land i hele verden, men for dem er Spania et drømmeland.
11. De tenker på å selge alt de eier her og flytte til Solkysten i Spania.
12. Gunnar er mer bekymret enn Grete. Han har ikke lyst til å flytte fra hele familien og alle vennene i Norge.

13. Grete trøster ham og sier at med alt det moderne utstyret som finnes i dag, er det ikke noe å være engstelig for. Alle vennene har Internett og bruker e-post, og alle familiemedlemmene har egen mobiltelefon.
14. Dessuten er Grete sikker på at hele familien gjerne kommer på besøk til Spania når snøen ligger metertykk over hele landet i Norge.
15. Gunnar er ikke enig i alt hun sier og han er ikke sikker på om han vil reise fra alle han er glad i her hjemme.
16. Jobben er han ikke urolig for. Han vet at Reidar og Karin har overtatt alle arbeidsoppgavene hans og at de gjør en god jobb.
17. Alt er så vanskelig, tenker han.

6. Dialog. Gruppearbeid. Sett inn det du tror Grete sier i samtalen med Gunnar:

- Tusen takk for presangen, Grete!
-Grete: Likte du den?
- Ja, den var kjempefin.
-Grete: Skal du prøve den snart?
- Ja, jeg skal ta på meg dressen så fort jeg er på beina igjen.
-Grete: Nå har vi sånn dress begge to.
- Ja, jeg så at du hadde akkurat lik dress. Kjempefint!
-Grete: Har du fått lest noe i brosjyren jeg sendte deg?
- Nei, jeg har ikke fått lest i spaniabrosjyren.
-Grete: Men du har den vel der?
- Ja, den ligger på nattbordet.
-Grete: Men jeg ville jo at du skulle lese i den.
- Ja, ja, ja! Jeg skal lese i den. Jeg lover, så fort jeg er frisk nok! Jeg lover deg!
-Grete: Du ligger vel og leser avisa da?
- Nei, nei, nei! Jeg har ikke lest avisa på lenge. Jeg har nærmest glemt den.
-Grete: Avisa kommer jo ut akkurat som før, den.
- Ja, Reidar og Karin har overtatt i jobben nå. Ja, det – det går bra.
-Grete: Du får ha det så godt da, Gunnar. Og så snakkes vi.
- Ja, vi snakkes da!
-Grete: Ha det.
- Ja, ha det, ha det!